VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 67
THỨ TƯ
12.6.2024 (7.5 Giáp Thìn)
Số 71 (4048)
www.baovanhoa.vn
Email: baovanhoa@fpt.vn

QUY ĐỊNH MỚI NHẤT TRONG VIỆC XÉT TẶNG DANH HIỆU NGHỆ SĨ NHÂN DÂN, NGHỆ SĨ ƯU TÚ:

Nghệ sĩ nào cần chú ý quy đổi giải thưởng?

(VH).Những điểm mới tại Nghị định số 61/2024/NĐ-CP vừa được Chính phủ ban hành quy định về xét tặng danh hiệu "Nghệ sĩ nhân dân", "Nghệ sĩ ưu tú" đang thu hút nhiều sự quan tâm, nhất là từ giới nghệ sĩ.

[8-9]

Trưng bày chân dung nghệ sĩ được Nhà nước phong tặng danh hiệu NSND, NSƯT lần thứ 10.2024 — Ảnh: TR.HUẤN

"THẮP SÁNG" KINH TẾ BAN ĐÊM
Cần chiến lược, kế hoạch cụ thể
[6]

DI TÍCH GIẾNG NGỌC THUỘC CỤM DI TÍCH LỊCH SỬ, THẮNG CẢNH NGHI SƠN (THANH HÓA):
Di tích bị bức tử, đề nghị phục hồi bị ngó lơ
[5]

THỰC TRẠNG LÝ LUẬN, PHÊ BÌNH SÂN KHẤU VIỆT NAM:
Phê không đến nơi, bình không thấu đáo...
[10]

Việt Nam - Dominicana có nhiều dư địa hợp tác phát triển VHTTDL
[3]

Ủng hộ đề xuất xe đưa đón học sinh phải có thiết bị ghi nhận hình ảnh, có chức năng cảnh báo
[2]

Định hình tương lai du lịch APEC

[7]

VĂN HÓA & SUY NGẪM

Đừng để là "con tin"?

● CAO CHƯ

Con tin (hostage) là cách mà người ta nói về tình trạng con người bị bắt giữ phi lý để yêu sách. Kẻ bị bắt giữ như nằm trong lồng, trong bẫy (trape), không thoát ra được, người liên quan phải nhượng bộ yêu sách của kẻ bắt cóc (kidnapper). Nhưng "con tin" còn có nghĩa bóng. Trong xã hội, có nhiều trường hợp không chắc ai là con tin của ai, ai là con tin của điều gì.

(Xem tiếp trang 2)

Ủng hộ đề xuất xe đưa đón học sinh phải có thiết bị ghi nhận hình ảnh, có chức năng cảnh báo

Tiếp tục chương trình Phiên họp thứ 34, sáng qua 11.6, Ủy ban Thường vụ Quốc hội cho ý kiến về việc giải trình, tiếp thu, chỉnh lý dự thảo Luật Trật tự an toàn giao thông đường bộ. Báo cáo một số vấn đề lớn của dự thảo Luật, Chủ nhiệm Ủy ban Quốc phòng và An ninh của Quốc hội Lê Tấn Tới cho biết, căn cứ tình hình thực tiễn trong thời gian vừa qua, Thường trực Ủy ban đề nghị Ủy ban Thường vụ Quốc hội cho bổ sung quy định xe ô tô kinh doanh vận tải chở học sinh, trẻ em mầm non hoặc xe ô tô kinh doanh vận tải kết hợp với hoạt động đưa đón học sinh, trẻ em mầm non phải có thiết bị ghi nhận hình ảnh học sinh, trẻ em mầm non và thiết bị có chức năng cảnh báo, chống bỏ quên trẻ em trên xe vào điểm a khoản 1 và khoản 2 Điều 46 của dự thảo Luật.

Bày tỏ ủng hộ đề xuất này, Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Khắc Định cho rằng, việc này thể hiện các cơ quan thẩm tra, cơ quan soạn thảo, Quốc hội rất quan tâm đến tình trạng trẻ em bị bỏ quên trên xe thời gian qua. "Cần rà soát rộng rãi các xe chở học sinh, xe nào không đảm bảo tiêu chuẩn thì loại, nên dán nhãn xe đưa đón đủ tiêu chuẩn để tránh lợi dụng", Phó Chủ tịch Quốc hội nhấn mạnh. Đồng quan điểm, Tổng Thư ký Quốc hội, Chủ nhiệm Văn phòng Quốc hội Bùi Văn Cường cho rằng, việc bổ sung nội dung như dự thảo Luật góp phần quy định cụ thể, chặt chẽ với xe đưa đón học sinh.

Đề cập quy định trường hợp chở học sinh tiểu học, trẻ em mầm non phải có ghế ngồi phù hợp với lứa tuổi "theo quy định", ông Bùi Văn Cường đề nghị cần nói rõ theo quy định nào, cơ quan nào có thẩm quyền ban hành quy định, tránh "theo quy định" mà chung chung không rõ ở đâu...

T.SƯƠNG

Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa dân tộc Mường và nền "Văn hóa Hòa Bình"

Ban Thường vụ Tỉnh ủy Hòa Bình vừa tổ chức công bố Quyết định thành lập Ban Chỉ đạo triển khai thực hiện Đề án bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa dân tộc Mường và nền "Văn hóa Hòa Bình" giai đoạn 2023 - 2030, và Hội nghị lần thứ nhất Ban Chỉ đạo Đề án. Theo đó, Bí thư Tỉnh ủy Nguyễn Phi Long làm Trưởng Ban Chỉ đạo Đề án. Ông Nguyễn Phi Long khẳng định, bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa là nhiệm vụ lâu dài, đồng thời đề nghị thành viên Ban Chỉ đạo các cấp, ngành, huyện, thành phố cần xây dựng kế hoạch cụ thể triển khai thực hiện. Trong đó, đẩy nhanh tiến độ xây dựng Khu bảo tồn không gian văn hóa dân tộc Mường gắn với phát triển du lịch tại xã Phong Phú, huyện Tân Lạc; tập trung xây dựng di tích quốc gia đặc biệt đối với quần thể hang động và danh lam thắng cảnh chùa Tiên, xã Phú Nghĩa (Lạc Thủy).

Theo báo cáo của Sở VHTTDL Hòa Bình, ngày 17.1, tỉnh đã tổ chức Hội nghị tuyên truyền, phổ biến triển khai thực hiện Đề án. Công tác bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hóa vật thể, phi vật thể dân tộc Mường luôn được địa phương quan tâm. Tỉnh đang triển khai xây dựng các hạng mục trong Khu bảo tồn không gian văn hóa dân tộc Mường gắn với phát triển du lịch tại xã Phong Phú, huyện Tân Lạc. Đồng thời, phối hợp với Viện Âm nhạc và các tỉnh, thành phố hoàn thiện bộ hồ sơ khoa học di sản văn hóa Mo Mường trình Thủ tướng Chính phủ đệ trình Tổ chức UNESCO ghi danh vào danh sách Di sản Văn hóa phi vật thể cần bảo vệ khẩn cấp.

Tỉnh tiến hành kiểm kê, sưu tầm di sản văn hóa phi vật thể của dân tộc Mường. Về bảo tồn và phát huy nền "Văn hóa Hòa Bình" đã hoàn thiện hồ sơ khoa học di tích xóm Trại và Mái đá Làng Vành, huyện Lạc Sơn trình Chính phủ quyết định xếp hạng di tích quốc gia đặc biệt theo quy định…

P.V

Khuyến cáo tình trạng giả mạo văn bản, con dấu và website của Bộ Tài chính

Bộ Tài chính vừa cho biết, thời gian qua, Bộ Tài chính liên tục nhận được thông tin về tình trạng giả mạo văn bản của Bộ Tài chính, giả mạo con dấu chữ ký của lãnh đạo Bộ Tài chính, giả mạo website của Bộ Tài chính. Thường gặp nhất là giả mạo giấy xác nhận ủy quyền; giả mạo bản cam kết thực hiện ủy quyền và tất toán tiền... để yêu cầu người dân chuyển tiền cho các đối tượng lừa đảo thông qua website giả mạo của Bộ Tài chính.

Bộ Tài chính khuyến cáo người dân, doanh nghiệp cần cảnh giác trước việc giả mạo, lợi dụng danh nghĩa cán bộ, công chức của Bộ Tài chính và Bộ Tài chính để lừa đảo người dân nhằm trục lợi cá nhân. Người dân, doanh nghiệp nâng cao cảnh giác, thận trọng trong các giao dịch chuyển tiền đối với những người không quen biết trên không gian mạng. Đồng thời, khi phát hiện có dấu hiệu lừa đảo cần tố giác với cơ quan chức năng để tránh những thiệt hại đáng tiếc có thể xảy ra.

Hiện nay, Bộ Tài chính đang phối hợp và đề nghị các cơ quan chức năng làm rõ các hành vi giả mạo văn bản, chữ ký, con dấu của lãnh đạo Bộ Tài chính và Bộ Tài chính.

P.V

Ra mắt dự án phổ cập bơi và chống đuối nước

Ngày 11.6, Tổ chức Phát triển Thể thao Cộng đồng Việt Nam phối hợp cùng Trung tâm VHTT quận Gò Vấp (TP.HCM) và Ủy ban Paralympic Việt Nam ra mắt dự án phổ cập bơi và phòng chống đuối nước - Frogman. Theo thống kê tại Việt Nam, trung bình mỗi năm có khoảng trên 2.000 trẻ em, học sinh tử vong do đuối nước, tỷ suất cao nhất so với khu vực Đông Nam Á và cao gấp 8 lần các nước phát triển.

Ông Nguyễn Tuấn Khởi, người sáng lập dự án và Chủ tịch Tổ chức Phát triển Thể thao Cộng đồng Việt Nam cho biết, dự án phổ cập bơi và phòng chống đuối nước - Frogman ra đời nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho mọi trẻ em tiếp cận và học hỏi kỹ năng bơi lội, nắm vững biện pháp phòng tránh tai nạn đuối nước một cách an toàn và hiệu quả. "Phòng chống đuối nước là nhiệm vụ cấp bách. Dự án này sẽ tập trung vào việc tăng cường ý thức và kỹ năng bơi an toàn cho cộng đồng, đặc biệt là trẻ em khó khăn, khuyết tật; đồng thời nhân rộng mô hình và lan tỏa trên phạm vi 63 tỉnh, thành phố, trong đó tập trung khu vực khó khăn, vùng dân tộc thiểu số… để hỗ trợ tối ưu cho trẻ em Việt Nam", ông Khởi chia sẻ.

V.D

Đừng để là... (Tiếp theo trang 1)

Một anh bạn mê chơi chim, sắm lồng đẹp, mua chim quý về nuôi. Cứ sáng sáng chiều chiều lại bón thức ăn cho chim ăn, rót nước cho chim uống, dọn phân cho chim ở, khi trái gió trở trời anh dùng bạt che quanh lồng cho chim khỏi ốm. Rõ là chim bị "bắt cóc", bị nhốt trong lồng, phải hót. Chim đẹp hót hay thì thích thật, nhưng trường hợp này thì "ai" là đày tớ của "ai", "ai" là "con tin" của "ai"?

Gần đây có trường hợp nhân viên y tế ở Anh Quốc, rồi Hàn Quốc đình công. Nhân viên y tế, cũng như các ngành khác, khi người ta bức xúc về cuộc sống, thì người ta mới đình công. Nhưng khác ở chỗ chính là ngành y tế trực tiếp chăm lo sức khỏe con người. Một khi nhân viên y tế đình công thì ai sẽ chăm lo cho người già, người ốm, người đẻ? Ở đây không bàn nguyên nhân đình công (nhà nước hay nhân viên y tế), ai đúng ai sai, chỉ nghĩ đến chuyện những người cần chăm sóc sức khỏe không được chăm sóc đã thấy khó nghĩ. Nhân viên y tế có thể bắt chẹt nhà nước, lấy người bệnh làm "con tin" cho yêu sách của mình, hay nhà nước lấy lương tâm của người thầy thuốc không thể để bệnh nhân chết oan để làm "con tin", không đáp ứng yêu sách của nhân viên y tế? Thật khó có câu trả lời rõ ràng, dứt khoát.

Trong đời có khá nhiều trường hợp người này là "con tin" của người khác. Chẳng hạn một người lầm lỗi không bị trừng phạt mà bị người khác ra sức lợi dụng, dọa tung ảnh lên mạng xã hội, điều khiển người đó phải làm theo yêu sách của mình, nhược bằng không làm theo sẽ bị đe dọa. Người ta cũng có thể lợi dụng báo chí để bắt chẹt một doanh nghiệp sai trái nào đó để tống tiền, và hệ quả là chính người làm báo bị bắt giữ. Nhiều trường hợp người ta dùng quyền uy bắt người khác phải tuân theo ý kiến sai lệch của mình. Đó cũng là những "con tin".

Có những trường hợp mình lại là "con tin" của chính mình. Đó thường là những người bảo thủ với nguyên tắc cứng nhắc trong đầu, không chịu đổi mới tư duy, cứ khư khư theo lối cũ và luôn cho mình là đúng. Có nghĩa là không ai bắt cóc mình, ức hiếp mình, mà mình tự nhốt mình vào lồng và không thoát ra được. Còn "con tin" tự nguyện của tiền bạc thì nhiều. Có những người tuổi đời còn rất trẻ, tương lai còn rộng mở, nhưng nóng lòng làm giàu, không từ cả mánh khóe lừa đảo, để đến nỗi bị vướng vào lao lý. Có người đã giàu nứt đố đổ vách, nhưng sức yếu ăn còn không nổi, lại vướng vào những chuyện lôi thôi tiền bạc, bị bắt, bị xử án, bị tù. Xem ra không có gì phi lý cho bằng chính mình tự trói mình, tự bắt mình làm "con tin" của chính mình. Vậy nên sự tự vấn, xem xét mình có bị quán tính, bị tuân theo một tập quán vô thức nào đó hay không rất quan trọng, để tự giải phóng mình, để mình có cuộc sống hài hòa, không chỉ giúp ích cho mình mà còn có lợi cho xã hội. ■

Giám sát việc thực hiện các hoạt động phòng, chống tác hại của thuốc lá năm 2024

Bộ VHTTDL vừa xây dựng Kế hoạch tổ chức giám sát việc thực hiện các hoạt động Phòng, chống tác hại của thuốc lá năm 2024. Kế hoạch nhằm kiểm tra, đánh giá công tác chỉ đạo, điều hành về phòng, chống tác hại của thuốc lá; đánh giá vào Phiếu giám sát theo mẫu của Quỹ Phòng, chống tác hại của thuốc lá về tình hình thực thi Luật Phòng, chống tác hại của thuốc lá tại các cơ quan, đơn vị được giám sát.

Đồng thời theo dõi tình hình thi hành các quy định của pháp luật về môi trường không khói thuốc, cấm quảng cáo, khuyến mãi và tài trợ của các công ty thuốc lá tại Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch; Sở Văn hóa và Thể thao; Sở Du lịch và một số khách sạn kinh doanh trên địa bàn các tỉnh Quảng Nam, Đà Nẵng, Quảng Ninh, Bình Phước, Kiên Giang và Quảng Bình; đánh giá việc thực hiện các quy định này để có cái nhìn khách quan và kiến nghị phương án xử lý phù hợp đảm bảo hiệu quả, hiệu lực quản lý nhà nước đồng thời phù hợp với thực tiễn.

Theo đó, các nội dung giám sát bao gồm: Giám sát công tác chỉ đạo, điều hành về phòng, chống tác hại của thuốc lá; Giám sát công tác thông tin, tuyên truyền các quy định về phòng, chống tác hại thuốc lá; Giám sát thực hiện quy định về môi trường không thuốc lá; quy định cấm quảng cáo, khuyến mãi, tài trợ của đơn vị, sản xuất và kinh doanh thuốc lá; quy định hạn chế sử dụng hình ảnh diễn viên sử dụng thuốc lá trong tác phẩm điện ảnh, sân khấu.

L.S

Tổ chức Diễn đàn Làm cha mẹ kết nối tới 63 tỉnh, thành phố

Hưởng ứng Ngày gia đình Việt Nam (28.6) và Tháng hành động vì trẻ em năm 2024, Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam tổ chức Diễn đàn Làm cha mẹ tại tỉnh Bình Dương, ngày 11.6. Sự kiện diễn ra dưới hình thức trực tiếp kết hợp trực tuyến tại các điểm cầu ở 63 tỉnh, thành trên cả nước. Diễn đàn Làm cha mẹ là một trong những nội dung hoạt động trọng tâm của Đề án 938 về "Tuyên truyền, giáo dục, vận động, hỗ trợ phụ nữ tham gia giải quyết một số vấn đề xã hội liên quan đến phụ nữ giai đoạn 2017-2027", nhằm nâng cao kiến thức và kỹ năng cho cha mẹ và người chăm sóc trẻ.

Các hoạt động trọng tâm bao gồm tuyên truyền, tập huấn, mở rộng các khóa học online, chăm sóc sức khỏe tâm thần, bảo vệ trẻ khỏi bạo lực và xâm hại, giáo dục định hướng nghề nghiệp cho trẻ. Mục tiêu chính là xây dựng năng lực cho cha mẹ, giúp họ hỗ trợ tốt nhất cho sự phát triển của con cái. Tại Diễn đàn, Phó Chủ tịch Hội liên hiệp Phụ nữ Việt Nam Tôn Ngọc Hạnh cho biết: "Học làm cha mẹ để lan tỏa yêu thương" là thông điệp mà Diễn đàn mong muốn lan tỏa không chỉ tới các đại biểu tham dự mà còn tới các bậc phụ huynh trên cả nước. Yêu thương, chăm sóc, bảo vệ và giáo dục trẻ em là trách nhiệm của cả cộng đồng. Diễn đàn Làm cha mẹ sẽ mang lại những trải nghiệm quý giá, giúp các bậc phụ huynh có thêm kiến thức, kỹ năng cần thiết để hoàn thành tốt hơn nhiệm vụ làm cha mẹ.

B.N

Việt Nam - Dominicana có nhiều dư địa hợp tác phát triển VHTTDL

● ĐÌNH TOÁN; ảnh: TRẦN HUẤN

Tại buổi tiếp và làm việc với Đoàn đại biểu cấp cao Đảng Phong trào cánh tả thống nhất (MIU) do Tổng Bí thư, Bộ trưởng Chính sách hội nhập khu vực Cộng hòa Dominicana Miguel Mejia dẫn đầu, diễn ra vào chiều qua 11.6 tại Hà Nội, Ủy viên BCH Trung ương Đảng, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng nhấn mạnh, Việt Nam và Dominicana có rất nhiều dư địa hợp tác trong các lĩnh vực VHTTDL. Do đó, hai bên cần tăng cường trao đổi nhằm đưa ra các kế hoạch hợp tác ngắn, dài hạn, phù hợp với tiềm năng, thế mạnh của hai bên.

Toàn cảnh buổi làm việc

Việt Nam - Dominicana nhất trí thúc đẩy hợp tác VHTTDL

Tại buổi làm việc, Tổng Bí thư Miguel Mejia trân trọng cảm ơn sự đón tiếp trọng thị từ phía Bộ VHTTDL dành cho đoàn. Tổng Bí thư Miguel Mejia khẳng định, trong gần 20 năm kể từ khi thiết lập quan hệ ngoại giao, hợp tác giữa Việt Nam - Dominicana đã ghi nhận nhiều kết quả tốt đẹp. Gần đây nhất, tại Dominicana đã diễn ra Lễ khánh thành công trình nâng cấp Công viên Hồ Chí Minh và tượng Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Dominicana, biểu tượng tốt đẹp của quan hệ hữu nghị giữa hai nước. Tổng Bí thư Miguel Mejia trân trọng gửi lời cảm ơn đến Bộ VHTTDL đã cử cán bộ tham gia đoàn công tác liên ngành, hỗ trợ Dominicana hoàn thành công trình ý nghĩa này.

Bên cạnh đó, Tổng Bí thư Miguel Mejia bày tỏ tin tưởng buổi làm việc lần này sẽ đóng vai trò kết nối, giúp hai nước gợi mở nhiều kế hoạch để hợp tác VHTTDL Việt Nam - Dominicana phát triển đi vào chiều sâu, thực chất. Việc tổ chức, triển khai thực hiện được nhịp nhàng. Những ý kiến đóng góp tại buổi làm việc sẽ được ông báo cáo, trao đổi với Tổng thống Dominicana và các bên liên quan để nghiên cứu, triển khai thực hiện. Trong lĩnh vực văn hóa, Tổng Bí thư Miguel Mejia đề nghị hai bên xác định những thế mạnh trong quan hệ hợp tác VHTTDL song phương và thường xuyên trao đổi để cùng nhau hợp tác. Về thể thao, Tổng Bí thư Miguel Mejia nhận định, thể thao Việt Nam trong nhiều năm qua đã có bước phát triển mạnh mẽ. Ông cũng đánh giá Việt Nam có khả năng sản xuất tốt nhiều trang thiết bị, trang phục trong thể thao. Do đó, ông mong muốn Việt Nam - Dominicana đẩy mạnh hợp tác trao đổi kinh nghiệm, phát triển thể thao thành tích cao, nhất là ở những môn Việt Nam có thế mạnh. Các lĩnh vực khác liên quan đến phát triển thể thao cũng cần được hai bên nghiên cứu, xem xét tăng cường hợp tác. Đối với du lịch, Tổng Bí thư Miguel Mejia thông tin Dominicana là quốc gia có nhiều thế mạnh, kinh nghiệm phát triển du lịch. Dominicana sẵn sàng hỗ trợ, chia sẻ kinh nghiệm đào tạo nguồn nhân lực phát triển du lịch với Việt Nam.

Về phần mình, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng bày tỏ sự vui mừng, phấn khởi khi được đón đoàn công tác của MIU, do Tổng Bí thư, Bộ trưởng Chính sách hội nhập khu vực Cộng hòa Dominicana Miguel Mejia dẫn đầu. Bộ trưởng nhấn mạnh, Việt Nam - Dominicana tuy cách xa nhau về mặt địa lý nhưng luôn nồng ấm tình bạn bè. Bộ trưởng cũng gửi lời cảm ơn đến những tình cảm đặc biệt, sự trân quý mà Dominicana dành cho Chủ tịch Hồ Chí Minh. Minh chứng là việc MIU đã tạo mọi điều kiện tốt nhất để các cán bộ đoàn công tác liên ngành của Việt Nam tham gia phục dựng thành công tượng Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Dominicana.

Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng cho hay, trong những năm qua, Dominicana đã gặt hái được nhiều thành công trong phát triển kinh tế - xã hội. Việc thắt chặt quan hệ hợp tác với Việt Nam đang cho thấy những nỗ lực của Dominicana trong phát triển quan hệ với các nước trên thế giới. Bộ trưởng tin tưởng chuyến thăm và làm việc tại Việt Nam của Tổng Bí thư Miguel Mejia sẽ mở ra cơ hội hợp tác mới giữa hai nước, đặc biệt trong lĩnh vực VHTTDL. Việt Nam cũng sẽ có cơ hội mở rộng hợp tác với Dominicana, theo đúng đường lối đối ngoại của Đảng Cộng sản Việt Nam. Qua đó, góp phần gắn kết mối quan hệ hợp tác giữa hai Đảng.

Nhất trí với những đề xuất của Tổng Bí thư Miguel Mejia, Bộ trưởng cho rằng để hợp tác VHTTDL được tăng cường, đảm bảo hiệu quả, hai bên cần họp bàn, đưa ra những kế hoạch hợp tác ngắn, dài hạn dựa trên tiềm năng, lợi thế hai quốc gia. Ngoài ra, hai bên cần nghiên cứu, duy trì trao đổi, hướng đến ký kết các văn kiện hợp tác VHTTDL vào thời điểm thích hợp. Liên quan đến văn hóa, Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng hy vọng Dominicana sớm tổ chức sự kiện ngày/tuần văn hóa Dominicana tại Việt Nam. Trong điều kiện cho phép, Bộ VHTTDL sẵn sàng đồng hành, hỗ trợ Dominicana trong tổ chức sự kiện này, tạo cơ hội để nhân dân hai nước hiểu nhau hơn. Việt Nam cũng sẽ nghiên cứu, tổ chức ngày, tuần văn hóa Việt Nam tại nước bạn để tăng cường quảng bá văn hóa Việt Nam đến bạn bè quốc tế. Bộ trưởng cho biết thêm, vào năm 2025, Việt Nam - Dominicana sẽ kỷ niệm 20 năm ngày thiết lập quan hệ ngoại giao. Vì vậy, hai bên cần trao đổi, nghiên cứu khả năng tổ chức hoạt động giao lưu văn hóa, nghệ thuật nhân dịp này. Trong hợp tác du lịch, Bộ trưởng đề nghị hai nước tăng cường quảng bá điểm đến để người dân hiểu hơn về văn hóa, các di tích của nhau; tạo sức hấp dẫn đối với khách du lịch hai bên. Thông qua Đại sứ quán, Bộ VHTTDL sẽ cung cấp những thông tin về du lịch, điểm đến của Việt Nam. Du khách Dominicana khi đến Việt Nam sẽ được chào đón bằng sự hiếu khách cùng những hỗ trợ nhiệt tình nhất.

Một vấn đề khác được Bộ trưởng gợi mở là thúc đẩy hợp tác trong lĩnh vực thể thao. Bộ trưởng nhấn mạnh, Việt Nam sẵn sàng hỗ trợ Dominicana tập huấn, nâng cao trình độ ở những môn có thế mạnh cho HLV, VĐV, trên cơ sở đề nghị từ phía bạn, theo đúng quy trình, thủ tục. Bên cạnh đó nếu Dominicana có nhu cầu, hai bên có thể nghiên cứu, thực hiên ký kết hợp tác xuất khẩu trang thiết bị phục vụ thể thao theo quy định pháp luật của hai nước và thông lệ quốc tế. ■

Đêm hòa nhạc của Steve Barakatt ở vườn Thiệu Phương

Trong hai tối 10-11.6, nghệ sĩ, nhà soạn nhạc nổi tiếng thế giới Steve Barakatt đã có các buổi diễn tại không gian vườn Thiệu Phương, Đại Nội Huế. Đây là lần đầu tiên nghệ sĩ piano người Canada đến Việt Nam biểu diễn và lựa chọn tại Tuần lễ Festival nghệ thuật quốc tế Huế 2024, cũng là một phần trong chuyến lưu diễn vòng quanh thế giới của ông. Chương trình biểu diễn với vé xem miễn phí kết hợp Lễ hội ánh sáng mà Đại sứ quán Pháp và Viện Pháp đang tổ chức.

Đêm hòa nhạc mang đến cho công chúng nhiều cảm xúc, nghệ sĩ Steve Barakatt dẫn dắt khán giả khám phá thế giới, bắt đầu từ quê hương Québec yêu dấu ở Canada, nơi mình sinh ra và quê hương Li-băng của bố mẹ ông. Màn trình diễn trực tiếp đầy cảm xúc bài quốc ca của UNICEF do Barakatt sáng tác là một trong những khoảnh khắc mang tính biểu tượng nhất của buổi hòa nhạc. Tác phẩm này đã được công chiếu lần đầu từ Trạm vũ trụ quốc tế vào năm 2009. Trong hơn ba thập kỷ, Steve Barakatt là nhà soạn nhạc, nghệ sĩ piano, nhà sản xuất âm nhạc và giám đốc sáng tạo từng đoạt nhiều giải thưởng danh giá. Những tác phẩm của ông nhanh chóng lọt vào top các bảng xếp hạng ở nhiều nước trên thế giới. Steve Barakatt đã hợp tác với các nghệ sĩ, hãng thu âm, studio, các thương hiệu và tổ chức hàng đầu trong hàng trăm dự án trên toàn cầu. Ông đã biểu diễn hơn 500 chương trình trực tiếp trên năm châu lục. Âm nhạc của Steve Barakatt được giới thiệu trên hàng trăm chương trình và phim truyền hình dài tập, cũng như trên các chương trình truyền hình và sự kiện thể thao lớn như FIFA World Cup và F1 Grand Prix.

Chuyến lưu diễn vòng quanh thế giới "Néoréalité World Tour" lần này của Barakatt mang đến một hành trình âm nhạc tuyệt vời qua những sáng tác được đánh giá cao nhất của ông. Chương trình hòa nhạc của nghệ sĩ Steve Barakatt tại Tuần lễ Festival nghệ thuật quốc tế Huế 2024 mang đến cơ hội đặc biệt để xây dựng cầu nối và tôn vinh tình hữu nghị giữa hai nước thông qua ngôn ngữ âm nhạc toàn cầu.

S.THÙY

Chưa thể tháo dỡ công trình không phép trong sân Golf Đồi Cù

Liên quan đến những sai phạm trong quá trình xây dựng tại công trình tòa nhà CLB Golf trong sân Golf Đồi Cù (TP Đà Lạt, Lâm Đồng) do Công ty CP Hoàng Gia ĐL làm chủ đầu tư, chính quyền địa phương vẫn chưa đồng ý cho tháo dỡ. Theo đó, ngày 10.6, đại diện Công ty CP Hoàng Gia ĐL có văn bản gửi UBND TP Đà Lạt liên quan đến vấn đề chấp hành thực hiện tháo dỡ công trình sai phạm tòa nhà CLB Golf trong sân Golf Đồi Cù.

Theo văn bản, việc tháo dỡ sẽ bắt đầu diễn ra vào sáng 11.6. Quá trình tháo dỡ sẽ có sự chứng kiến và phối hợp của các ngành chức năng địa phương. Tuy nhiên, ghi nhận của phóng viên, trong sáng qua tại địa điểm tháo dỡ cho thấy, vẫn chưa có bất cứ hành động nào từ phía chủ đầu tư trong việc tháo dỡ công trình sai phạm "khủng" nêu trên. Trả lời vấn đề này, ông Hồ Ngọc Nam, Phó phòng Quản lý đô thị UBND TP Đà Lạt cho biết, sở dĩ vẫn chưa thể tiến hành tháo dỡ công trình tòa nhà CLB Golf tại Đồi Cù bởi thời điểm hiện tại phía đơn vị chủ đầu tư chưa có phương án đảm bảo an toàn trong quá trình tháo dỡ. Chính vì vậy, cơ quan chức năng đã yêu cầu đơn vị chủ đầu tư tạm dừng việc tháo dỡ, đồng thời phải lên phương án đảm bảo an toàn và được phê duyệt thì mới được tiếp tục thực hiện công việc tháo dỡ.

Trước đó, qua thanh tra, kiểm tra đối với các hạng mục tại công trình tòa nhà CLB Golf Đồi Cù, cơ quan chức năng đã phát hiện có nhiều vi phạm trong quá trình thi công xây dựng. Cụ thể, tòa nhà CLB Golf Đồi Cù Đà Lạt bao gồm 3 khối: Khối dịch vụ Golf 1, khối dịch vụ Golf 2, khối đón tiếp. Tuy nhiên, ngoài diện tích 2.639m^2 ở tầng hầm khối 1 thì toàn bộ phần diện tích còn lại đều không được cấp phép gồm 261m^2 tầng hầm khối 1, tầng nổi ở khối 1 và toàn bộ công trình khối 2. Tổng diện tích sàn xây không phép ở hai khối hơn 20.000m^2. Sau khi phát hiện vi phạm, chính quyền địa phương đã tiến hành lập biên bản yêu cầu chủ đầu tư dừng mọi hoạt động thi công công trình, đồng thời ban hành các quyết định xử phạt vi phạm hành chính đối với doanh nghiệp tại dự án về hành vi xây dựng sai phép và không phép, tổng tiền phạt 240 triệu đồng.

Đến ngày 23.5, UBND TP Đà Lạt đã ra thông báo thực hiện biện pháp tháo dỡ công trình trái phép nêu trên với lý do: Chủ đầu tư đã không xuất trình được giấy phép đối với công trình trái phép trong vòng 90 ngày, kể từ khi UBND TP Đà Lạt ra quyết định xử phạt hành chính về việc xây dựng công trình trái phép (ngày 4.1.2024)…

THÀNH KHIÊM

Rủi ro khi **đi "chợ mạng"**

● **THẾ TUẤN**

Thương mại điện tử, trong đó có hình thức livestream bán hàng (phát video trực tiếp) tới nay đã đạt tốc độ tăng trưởng đáng kinh ngạc, khoảng 30% trong vòng một năm. Tuy nhiên, cùng với nhiều thuận tiện thì việc người tiêu dùng "đi chợ mạng" cũng gặp nhiều rủi ro.

Bà Nguyễn Thị Minh Huyền, Phó Cục trưởng Cục Thương mại điện tử (TMĐT) và Kinh tế số cho biết, mục tiêu đặt ra là đến năm 2025 doanh thu TMĐT đạt 35 tỉ USD; 55% dân số tham gia mua sắm trực tuyến và 50% thanh toán không dùng tiền mặt. Trong khi đó, doanh thu TMĐT bán lẻ của Việt Nam năm 2023 đạt 20,5 tỉ USD.

Nhiều doanh nghiệp, cá nhân tìm cách trốn thuế

Gần 2 năm qua, việc livestream bán hàng trực tiếp trên mạng bùng nổ trên một số nền tảng mua sắm trực tuyến lớn, như TikTok, Shopee... Tại công điện ngày 5.6 gửi Cục trưởng Cục Thuế các tỉnh, thành phố, Tổng cục Thuế đặc biệt nhấn mạnh việc tăng cường rà soát địa chỉ livestream bán hàng, nhất là khi có sự tham gia của các blogger, tiktoker, người có sức ảnh hưởng trên mạng xã hội.

Thật cũng khó hình dung khi một tài khoản TikTok chỉ sau một phiên livestream vài giờ đồng hồ đã có được doanh thu 100 tỉ đồng (ngày 5.6 vừa qua). Người ta gọi đó là những "chiến thần livestream". Không chỉ người tiêu dùng gặp rủi ro khi mua hàng theo hình thức livestream, mà nhà nước cũng thất thu thuế. Lãnh đạo Bộ Tài chính cho biết, hoạt động TMĐT nói chung, livestream bán hàng trên mạng nói riêng được quản lý và giám sát theo 2 sắc thuế. Thứ nhất, người có phần thu nhập tính thuế ở mức nào sẽ nộp thuế tương ứng với thuế suất ở mức đó. Thuế suất cao nhất 35% áp dụng cho cá nhân có thu nhập trên 80 triệu đồng/tháng. Thứ hai, đối với trường hợp các hộ kinh doanh gia đình thực hiện các hoạt động bán hàng này và có phát sinh doanh thu, sẽ khai nộp thuế theo mức thuế 7%, gồm 5% thuế giá trị gia tăng và 2% thuế thu nhập cá nhân.

Ông Nguyễn Đức Chi, Thứ trưởng Bộ Tài chính nhấn mạnh, đối với các trường hợp không tự giác kê khai, nộp thuế, cơ quan thuế phối hợp với ngân hàng sẽ mời người nộp thuế lên làm việc trực tiếp, để hướng dẫn kê khai, nộp thuế và xử lý vi phạm về thuế theo quy định pháp luật. Số liệu quản lý thuế lĩnh vực TMĐT 2 năm gần nhất cho biết: Năm 2022 số thuế đã nộp là 83 nghìn tỉ đồng. Năm 2023 số thuế đã nộp là 97 nghìn tỉ đồng. Cùng với đó, cơ quan thuế cũng đưa các tổ chức, cá nhân kinh doanh TMĐT vào diện rà soát, kiểm tra, xử lý vi phạm là 31.570. Gồm 6.257 doanh nghiệp và 25.313 cá nhân. Như vậy, số thuế ở lĩnh vực TMĐT là rất lớn và số doanh nghiệp, cá nhân bị cơ quan chức năng "đưa vào tầm ngắm" cũng rất nhiều, cho thấy lỗ hổng rất lớn.

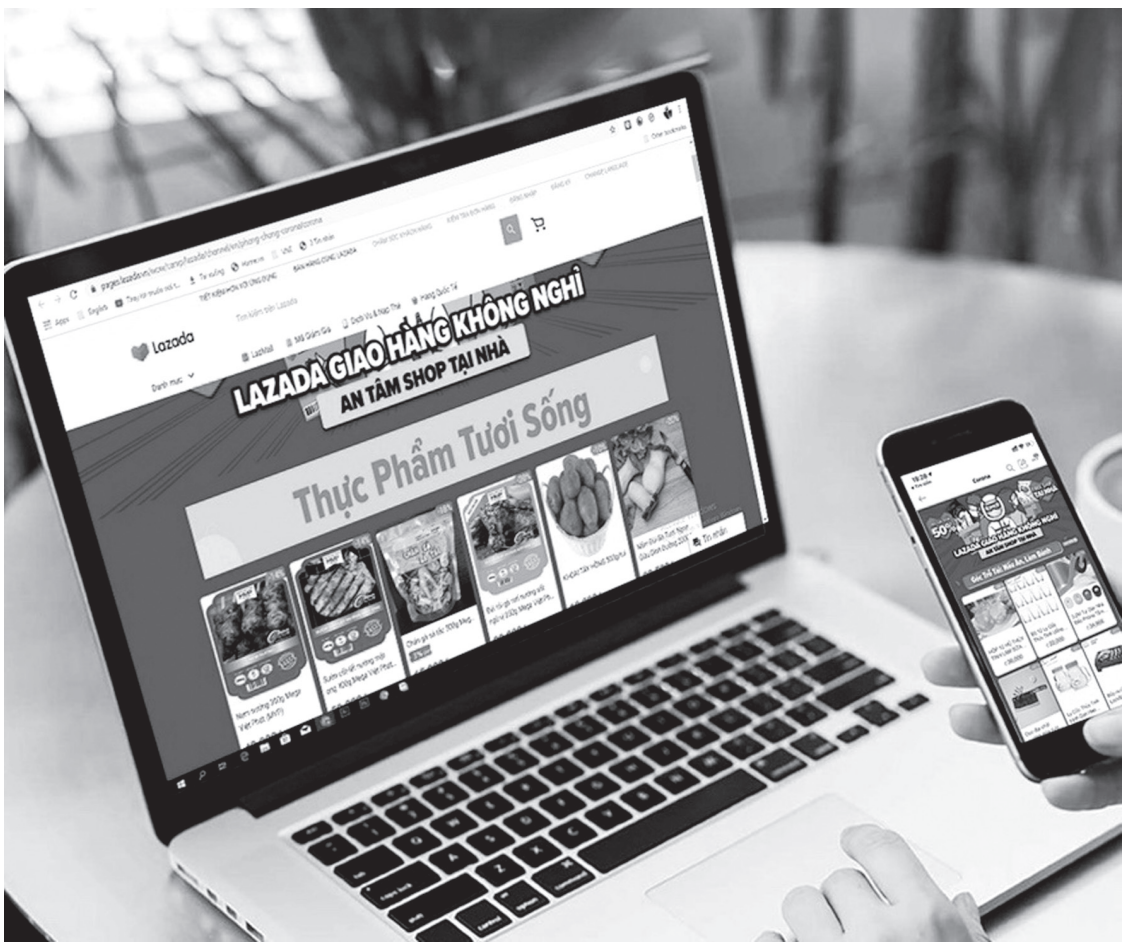
Không để niềm tin thị trường giảm sâu

Còn với người tiêu dùng, khi mua hàng trên mạng thì sao? Sự phát triển nhanh chóng của TMĐT đang đặt ra trách nhiệm của cơ quan quản lý nhà nước trong việc bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng trước tình trạng hàng giả, hàng kém chất lượng, vi phạm pháp luật về bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng.

Năm 2023, ngành Công thương đã gỡ bỏ, khóa 6.254 gian hàng TMĐT với 23.359 sản phẩm vi phạm. Riêng lực lượng quản lý thị trường (Bộ Công thương) đã kiểm tra 834 vụ, xử lý 764 vụ, phạt tiền 12 tỉ đồng. Thời gian qua, một số vụ nổi cộm cho thấy kinh doanh, gian lận thương mại, vi phạm pháp luật trong lĩnh vực này rất phức tạp. Cách đây chưa lâu, cơ quan chức năng đã xử lý Ansan Cosmetics - TP.HCM (thu giữ 7.678 sản phẩm); TS Việt Nam - Hà Nội (thu giữ 14.000 sản phẩm); 145 Hoàng Diệu - Lào Cai (thu giữ 237 mặt hàng với 158.014 sản phẩm); Vụ Bản - Nam Định (thu giữ gần 30.000 sản phẩm nhái; chuyển cơ quan điều tra vụ việc Mailystyle ở Hà Đông - Hà Nội (thu giữ hơn 126.000 sản phẩm không hóa đơn, chứng từ trị giá trên 20 tỉ đồng)... Cũng chính từ những rủi ro, thiếu minh bạch nên cho dù TMĐT, hình thức livestream bán hàng tăng mạnh nhưng người tiêu dùng đã buộc phải cảnh giác. Một thống kê cho thấy, có tới hơn 70% đơn hàng mua qua mạng chỉ từ 300 nghìn đồng trở xuống. Có nghĩa là người tiêu dùng không dám "đặt cược" những hàng hóa giá trị cao vào "chợ mạng". Vì thế, nếu "chợ mạng" vẫn tiếp tục hoạt động như thời gian qua thì chắc chắn sẽ phải đối diện với khó khăn trong tương lai khi niềm tin thị trường giảm sâu.

Từ những gì đã, đang diễn ra cho thấy việc trốn thuế, kinh doanh thiếu minh bạch trên các nền tảng TMĐT, trong đó có hình thức livestream, cần phải có những biện pháp kiểm soát chặt chẽ hơn; đi cùng với đó là đảm bảo chất lượng hàng hóa cho người tiêu dùng. Ý kiến giới chuyên gia cho rằng cần nhanh chóng thành lập một kho dữ liệu về những người kinh doanh trên "chợ mạng". Từ đó có thể truy vết nhanh, tìm ra "thủ phạm". Phát biểu tại Quốc hội mới đây, Bộ trưởng Bộ Tài chính Hồ Đức Phớc cho biết, Bộ đã kết nối cơ sở dân cư của Bộ Công an và chia sẻ với Bộ Công thương 929 sàn TMĐT và kiểm tra đối chiếu 361 sàn TMĐT. Với Ngân hàng Nhà nước, đã cung cấp 144 triệu tài khoản, trong đó 10 triệu tài khoản của các tổ chức, còn lại 134 triệu tài khoản của cá nhân. "Sắp tới, Bộ Tài chính tiếp tục chỉ đạo các tỉnh, thành giao cơ quan thuế thu thuế qua sàn giao dịch TMĐT, trong đó tập trung ở Hà Nội và TP.HCM", ông Phớc cho biết.

Còn theo ông Trần Hữu Linh, Tổng cục trưởng Tổng cục Quản lý thị trường, việc xử lý kinh doanh sai phạm trên sàn TMĐT gặp nhiều khó khăn bởi tính đặc thù, như địa điểm mua bán không xác định được, người bán hàng có thể ở bất kỳ đâu; kho hàng, thời điểm giao kết hợp đồng rất khó để xác định và chứng cứ rất dễ thay đổi. Việc thanh toán qua trung gian càng khiến quá trình truy vết gặp khó. Hàng giả, hàng hóa kém chất lượng bán trên sàn TMĐT đang là một mặt trận nóng bỏng. ■

Ngày càng có nhiều người đi "chợ mạng" (ảnh minh họa) **Ảnh: T.NGHĨA**

DI TÍCH GIẾNG NGỌC THUỘC CỤM DI TÍCH LỊCH SỬ, THẮNG CẢNH NGHI SƠN (THANH HÓA):

Di tích bị **bức tử**, đề nghị phục hồi bị **ngó lơ**

● **Bài, ảnh: NGUYỄN LINH**

Câu chuyện về di tích Giếng Ngọc gắn liền với truyền thuyết Mỵ Châu thời Hùng Vương bị "mất tích" hơn một thập kỷ qua khi làm đường trên địa bàn xã Nghi Sơn (thị xã Nghi Sơn, Thanh Hóa) khiến không ít người ngạc nhiên, chạnh lòng.

Điều đáng nói là, từ khi làm xong đoạn đường vào Cảng nước sâu Nghi Sơn đến nay đã hơn một thập kỷ, nhưng chủ đầu tư, đơn vị thi công chẳng thấy ai hề hấn gì trong khi di tích Giếng Ngọc đã được nhà nước xếp hạng, bảo vệ bị xóa sổ vĩnh viễn. Giếng Ngọc nằm dưới chân núi Biện Sơn ở phía Tây Nam của xã Nghi Sơn (thị xã Nghi Sơn, Thanh Hóa), thuộc cụm di tích lịch sử, thắng cảnh Nghi Sơn (Biện Sơn) được Sở VHTT Thanh Hóa (nay là Sở VHTTDL) xếp hạng Di tích cấp tỉnh tại quyết định số 136/VHQĐ ngày 4.5.1995. Đây là nơi gắn với truyền thuyết Mỵ Châu - Trọng Thủy và An Dương Vương đã có lịch sử hàng nghìn năm.

Trong cái nắng chát chúa đầu hè, theo chân ông Nguyễn Ngọc Thương, Chủ tịch UBND xã Nghi sơn, chúng tôi tìm đường về nơi Giếng Ngọc tọa lạc. Tại vị trí này, ông Thương khẳng định, đây chính là di tích Giếng Ngọc gắn với truyền thuyết Mỵ Châu. Nghe và tận mắt chứng kiến mà không khỏi xót xa vì hơn một thập kỷ qua, sau khi thi công đường vào Cảng nước sâu Nghi Sơn, di tích Giếng Ngọc đã không còn tồn tại, chỉ còn là bãi cỏ mọc um tùm rộng chừng 30m^2, lòng giếng đã bị vùi lấp bằng phẳng. Theo người dân trong vùng, Giếng Ngọc có đường kính 1m, thành giếng được lắp ghép bằng đá, luôn có nguồn nước trong mát, được người dân sử dụng suốt bao thế hệ nay. Trước khi chết, nàng khấn "trung tín trọn tiết, bị người đánh lừa, xin hóa thành ngọc châu để rửa thù nhục này". Máu nàng loang mặt nước biển, loài trai ăn phải hóa hạt minh châu. Trọng Thủy theo vết lông ngỗng tìm đến thấy xác vợ bên bờ biển, hối hận vô cùng nên sau khi chôn cất vợ cũng buồn đau mà nhảy xuống giếng tự vẫn. Người dân biển biết được câu chuyện bi thương của đôi trai gái nên khi bắt được ngọc trai dưới biển Đông thường đem về giếng này mà rửa cho sáng và gọi nơi ấy là Giếng Ngọc.

Cách vị trí Giếng Ngọc về phía Đông 50m có đền thờ Mỵ Nương công chúa (hiện cũng đã không còn tồn tại do quá trình thi công làm đường), dưới đền là Vũng Ngọc. Đời Lê, đây vốn là khu vực khai thác lấy ngọc trai, ngọc lấy được phải rửa bằng nước giếng Ngọc thì mới sáng, và di tích có tên Giếng Ngọc có lẽ từ ngày đó. Một di tích những tưởng đã tồn tại hàng nghìn năm gắn với câu chuyện lịch sử, in dấu trong lòng người dân, vậy mà giờ đây lại như lạc lõng giữa Khu kinh tế Nghi Sơn sầm uất và bị xóa sổ một cách không thương tiếc.

Ông Trần Minh Khơ, 70 tuổi, một người dân ở thôn Nam Sơn, xã Nghi Sơn, người đã có thâm niên gắn bó với Giếng Ngọc cho biết, di tích là niềm tự hào của người dân làng Nam Sơn, có lịch sử rất lâu đời nhưng không hiểu vì sao trong quá trình thi công đường vào cảng nước sâu Nghi Sơn, đơn vị thi công lại vùi lấp Giếng Ngọc. Việc này đã làm cho nhân dân trong vùng mất đi một chỗ dựa tâm linh, nơi đã gắn bó với họ hàng nghìn năm nay. "Thú thật, lòng tôi rất xót xa mỗi khi nghĩ tới Giếng Ngọc, niềm tự hào của người dân làng Lâm Sơn không còn tồn tại. Nhân dân mòn mỏi chờ đợi di tích sớm được tôn tạo và phục hồi để trả lại giá trị vốn có của di sản. Nhưng càng chờ càng thấy nó xa vời quá, vì di tích đã không còn qua hơn một thập kỷ rồi", ông Khơ tâm sự.

Trao đổi với phóng viên *Văn Hóa*, ông Nguyễn Ngọc Thương, Chủ tịch UBND xã Nghi Sơn cho biết, di tích Giếng Ngọc nằm ở vị trí đặc biệt, dưới chân núi Biện Sơn và cạnh biển. Trước đây, nơi này vẫn thường được người dân ghé thăm thường xuyên. Tuy nhiên, kể từ khi dự án Cảng nước sâu Nghi Sơn đi vào thực hiện, cùng với đó là việc mở rộng đường ra cảng thì di tích bị vùi lấp. Ông Thương cho biết thêm, Giếng Ngọc đã bị vùi lấp từ năm 2001, đến năm 2008, một số người dân đã tự khảo sát và tìm lại được Giếng Ngọc. Sau đó, họ đóng góp tiền của, công sức khôi phục lại Giếng Ngọc và dựng lên một tấm bia. Tuy nhiên, đến năm 2014, sau khi triển khai mở rộng đường thì Giếng Ngọc một lần nữa bị vùi lấp hoàn toàn.

Liên quan đến vấn đề này, vào các năm 2008 và 2013, UBND xã Nghi Sơn đã có văn bản đề nghị Ban Quản lý khu kinh tế Nghi Sơn, UBND huyện Tĩnh Gia (nay là thị xã Nghi Sơn) cho phép UBND xã Nghi Sơn quy hoạch lại mặt bằng diện tích đất trên nền móng cũ của Giếng Ngọc đồng thời làm các thủ tục để phục hồi, tôn tạo, nhưng đến nay vẫn chưa có phản hồi từ cơ quan chức năng và cấp thẩm quyền.

"Thời gian tới, chính quyền địa phương sẽ tiếp tục có văn bản đề nghị các cơ quan chức năng sớm vào cuộc để có các phương án cụ thể nhằm phục hồi, tôn tạo và phát huy giá trị di tích quan trọng này", ông Thương cho hay. ■

Vào các năm 2008 và 2013, UBND xã Nghi Sơn đã có văn bản đề nghị Ban Quản lý khu kinh tế Nghi Sơn, UBND huyện Tĩnh Gia (nay là thị xã Nghi Sơn) cho phép UBND xã Nghi Sơn quy hoạch lại mặt bằng diện tích đất trên nền móng cũ của Giếng Ngọc đồng thời làm các thủ tục để phục hồi, tôn tạo di tích quan trọng này, nhưng đến nay vẫn chưa có phản hồi từ cơ quan chức năng và cấp thẩm quyền.

Ông Nguyễn Ngọc Thương, Chủ tịch UBND xã Nghi Sơn khẳng định, nơi đây chính là vị trí di tích Giếng Ngọc bị lấp do quá trình thi công làm đường

Treo thưởng 3,5 tỉ đồng cho ý tưởng quy hoạch đô thị Sân bay Long Thành

Ngày 11.6, UBND tỉnh Đồng Nai cho biết, vừa ban hành Quyết định số 1698/QĐ-UBND về việc thành lập Hội đồng thi tuyển "Ý tưởng quy hoạch chung đô thị Sân bay Long Thành và vùng phụ cận". Hội đồng thi tuyển sẽ có trách nhiệm xem xét, lựa chọn các ý tưởng hay, đột phá, nội dung quan trọng để đưa vào đồ án điều chỉnh quy hoạch chung đô thị Long Thành đến năm 2045. Hội đồng cũng đánh giá, xếp hạng và trao thưởng cho các đơn vị có ý tưởng tốt, cơ cấu giải thưởng gồm: 1 giải nhất (trị giá 2 tỉ đồng), 1 giải nhì (trị giá 1 tỉ đồng), 1 giải ba (trị giá 500 triệu đồng).

Theo quyết định, ông Võ Tấn Đức, Quyền Chủ tịch UBND tỉnh Đồng Nai là Chủ tịch Hội đồng thi tuyển; kiến trúc sư Khương Văn Mười, nguyên Phó Chủ tịch Hội Kiến trúc sư Việt Nam là Phó Chủ tịch Hội đồng. Hội đồng thi tuyển còn có các ủy viên là đại diện Bộ Xây dựng, Bộ GTVT; lãnh đạo các đơn vị ở Đồng Nai; Hội Quy hoạch và phát triển đô thị Việt Nam; TS.KTS Ngô Viết Nam Sơn, thành viên Hội Quy hoạch Hoa Kỳ, thành viên Hội Văn hóa kiến trúc cảnh quan Á châu.

Trước đó, Đồng Nai đã ban hành kế hoạch thực hiện cuộc thi tuyển "Ý tưởng quy hoạch chung đô thị Sân bay Long Thành và vùng phụ cận". Theo kế hoạch, phạm vi nghiên cứu đề xuất ý tưởng quy hoạch chung đô thị Sân bay Long Thành và vùng phụ cận theo ranh địa giới hành chính huyện Long Thành và có nghiên cứu mở rộng đề xuất các chức năng trong vùng phụ cận sân bay thuộc 5 huyện của tỉnh Đồng Nai gồm: Nhơn Trạch, Cẩm Mỹ, Thống Nhất, Trảng Bom. Phạm vi nghiên cứu ý tưởng quy hoạch khoảng 57.000 ha. Tỉnh Đồng Nai cho rằng, việc tổ chức thi tuyển quốc tế ý tưởng quy hoạch chung đô thị Sân bay Long Thành và vùng phụ cận nhằm thu hút các ý tưởng quy hoạch, sáng tạo, độc đáo từ các chuyên gia, nhà quy hoạch trong và ngoài nước. Từ đó, chọn phương án quy hoạch tối ưu, đáp ứng yêu cầu về quy hoạch, kiến trúc, văn hóa, hiệu quả kinh tế - xã hội, quốc phòng - an ninh và bảo vệ môi trường.

Sân bay Long Thành được coi là cực tăng trưởng mới, là động lực phát triển không chỉ của Đồng Nai mà còn cả vùng Đông Nam Bộ. Hiện nay, đã có nhiều dự án giao thông kết nối giữa các địa phương với Sân bay Long Thành. Tỉnh Đồng Nai rất quan tâm vấn đề quy hoạch đô thị Sân bay Long Thành và vùng phụ cận. Mục tiêu của tỉnh là tối ưu hóa những tiện ích phục vụ cho du khách, thu hút các nhà đầu tư, khai thác tối đa tiềm năng lợi thế, tạo việc làm và thu nhập cho người dân, mang lại diện mạo một đô thị mới hiện đại xứng tầm với quy mô Sân bay Long Thành. **P.V**

"THẮP SÁNG" KINH TẾ BAN ĐÊM

Phát triển kinh tế ban đêm, đặc biệt là du lịch đêm là xu thế tất yếu, phù hợp với yêu cầu phát triển của đất nước và xu hướng quốc tế, đồng thời mang lại cơ hội và động lực mới cho nền kinh tế. Tuy nhiên, để "thắp sáng" kinh tế ban đêm cần vượt qua nhiều thách thức với những chính sách, giải pháp đồng bộ.

Bài 1

Cần chiến lược, kế hoạch cụ thể

● **ĐINH VŨ AN**

Trên thế giới, nhiều thành phố lớn đã xác định văn hóa và nền kinh tế ban đêm là huyết mạch của họ. Người dân và du khách thường bị thu hút, "giữ chân" ở các thành phố nổi tiếng vì nền văn hóa sôi động ở điểm đến và những hoạt động, sự kiện sôi động ban đêm và đó là lúc họ có thể trải nghiệm.

Lễ hội pháo hoa - một trong những sản phẩm du lịch đêm tiêu biểu của Đà Nẵng **Ảnh: NGUYỄN NAM**

"Trong quá trình hồi phục và phát triển sau dịch Covid-19, các nhà lãnh đạo thành phố hàng đầu thế giới đã tìm cách biến nền kinh tế ban đêm trở thành một phần của chiến lược rộng lớn hơn nhằm tạo ra những thành phố bền vững. Đó là những nơi có chính sách ưu đãi để phát triển văn hóa, khuyến khích sự phát triển và hạnh phúc của con người.

(DAVID ADAM, chuyên gia về phát triển kinh tế, quyền lực mềm và quan hệ quốc tế)

Nhằm phát huy lợi thế các dịch vụ ban đêm để phát triển sản phẩm du lịch đêm ở Việt Nam đa dạng, đặc sắc, bền vững, có chất lượng và giá trị gia tăng cao, năm 2023, Bộ VHTTDL đã ban hành Đề án một số mô hình phát triển sản phẩm du lịch đêm.

Hình thành thương hiệu sản phẩm

Đề án cũng nhằm khẳng định thương hiệu và nâng cao năng lực cạnh tranh điểm đến du lịch Việt Nam, tăng cường thu hút khách, tăng chi tiêu và kéo dài thời gian lưu trú của khách du lịch nội địa và quốc tế, góp phần đưa du lịch đêm trở thành sản phẩm chủ đạo để phát triển kinh tế ban đêm ở Việt Nam.

Bộ VHTTDL tiếp tục phối hợp thực hiện thí điểm mô hình sản phẩm du lịch đêm tại 12 địa phương là: Hà Nội, Quảng Ninh, Hải Phòng, Thừa Thiên Huế, Đà Nẵng, Khánh Hòa, Hội An (Quảng Nam), Đà Lạt (Lâm Đồng), Cần Thơ, Phú Quốc (Kiên Giang), TP.HCM, Bà Rịa - Vũng Tàu. Mục tiêu là đến năm 2025, mỗi địa phương nói trên có tối thiểu một mô hình về phát triển sản phẩm du lịch đêm. Hình thành tổ hợp giải trí đêm riêng biệt tại Hà Nội, Đà Nẵng, TP.HCM. Tăng thời gian lưu trú trung bình của khách du lịch ở các địa bàn thực hiện Đề án ít nhất 1 đêm.

Đến năm 2030, mở rộng hình thành tổ hợp giải trí đêm riêng biệt tại các trung tâm du lịch lớn như: Quảng Ninh, Hải Phòng, Thừa Thiên Huế, Hội An (Quảng Nam), Nha Trang (Khánh Hòa), Đà Lạt (Lâm Đồng), Cần Thơ, Phú Quốc (Kiên Giang), Bà Rịa - Vũng Tàu. Phát triển đồng bộ sản phẩm du lịch đêm tại các trung tâm du lịch, nơi có lượng khách du lịch tập trung đông. Hình thành thương hiệu sản phẩm du lịch đêm của Việt Nam.

Để các mô hình du lịch đêm hình thành, hoạt động hiệu quả, Bộ VHTTDL cũng đã đề ra các mô hình phát triển, giải pháp, tổ chức thực hiện. Trong đó, Bộ VHTTDL đã định hướng 5 mô hình phát triển du lịch đêm gồm: Hoạt động biểu diễn văn hóa, nghệ thuật; hoạt động thể thao, chăm sóc sức khỏe, làm đẹp; mua sắm, giải trí đêm; tham quan du lịch đêm; giới thiệu văn hóa ẩm thực, dịch vụ ăn uống về đêm.

Một số địa phương cũng đã ban hành các đề án, kế hoạch phát triển kinh tế ban đêm, trong đó trọng tâm là hoạt động du lịch đêm với mục tiêu đưa du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn của địa phương. Các sản phẩm du lịch đêm đã được đưa vào phục vụ, tạo ấn tượng, hấp dẫn du khách trong và ngoài nước như: Tour đêm Văn Miếu - Quốc Tử Giám "Tinh hoa đạo học"; "Đêm Hà Nội - Điểm chạm của những xúc cảm"; tour tham quan di tích Nhà tù Hỏa Lò về đêm "Đêm thiêng liêng 3: Lửa thanh xuân"; chương trình nghệ thuật "Huyền thoại tuổi thanh xuân - Sống một đời đáng sống" tại Bảo tàng Phụ nữ Việt Nam; "Phố đêm du thuyền Hạ Long" (Quảng Ninh); tour đêm phố cổ Hoa Lư (Ninh Bình), "Quận 1 - Sắc màu đêm" (TP.HCM)...

Chợ đêm Phú Quốc (Kiên Giang) luôn tấp nập, đông vui

Thế nhưng, thực tế ở các địa phương cho thấy, trong quá trình phát triển sản phẩm du lịch đêm vẫn thiếu các chính sách khuyến khích, ưu đãi đầu tư. Sản phẩm du lịch đêm vẫn còn đơn điệu, chủ yếu diễn ra dưới hình thức khu phố đi bộ, khu mua sắm, khu ẩm thực đêm, chợ đêm, một số hoạt động nghệ thuật, giải trí trong và ngoài đường phố vào ban đêm. Việc quy hoạch không gian riêng cho du lịch đêm, nhận thức về phát triển du lịch đêm còn hạn chế. Các địa phương chưa có chiến lược hoặc kế hoạch riêng cho phát triển kinh tế đêm; chưa có cơ chế đặc thù hơn cho các hoạt động mua sắm, ẩm thực, vui chơi giải trí vào ban đêm.

Vấn đề không mới

Nhiều thành phố, quốc gia trên thế giới như Nam Kinh, Trùng Khánh, Thượng Hải (Trung Quốc), Montréal (Canada), Las Vegas, New York (Mỹ), London (Anh), Cairo (Ai Cập), Mumbai (Ấn Độ), Buenos Aires (Argentina), ERICesh (Morocco), Paris (Pháp) đã phát triển mạnh nền kinh tế ban đêm đều chọn du lịch, văn hóa là trụ cột.

Trong đó, New York, nổi tiếng với biệt danh "Thành phố không bao giờ ngủ", là nơi tập trung nền kinh tế, văn hóa lớn và thú vị nhất nước Mỹ. Du khách có thể thỏa thích chọn các câu lạc bộ đêm, quán bar dưới lòng đất, thậm chí cưỡi ngựa nửa đêm yên tĩnh ở công viên Trung tâm. Hệ thống tàu điện ngầm hoạt động 24/24 giờ dễ dàng đưa khách tới cửa hàng tạp hóa, thẩm mỹ viện ngay nửa đêm.

Báo cáo BOP (Cân bằng thanh toán) bao gồm tất cả các giao dịch kinh tế, tài chính, tài sản quốc gia với tất cả các nước trên thế giới trong một giai đoạn, đã phân tích các xu hướng chính định hình nền kinh tế ban đêm ở một số thành phố trên thế giới. Báo cáo xác định 5 lĩnh vực chính có tiềm năng tăng cường sức mạnh nền kinh tế ban đêm của thành phố. Những yếu tố này tạo thành nền tảng, được phát triển và thử nghiệm ở 11 thành phố trên thế giới nhằm hiểu rõ hơn về cách các thành phố đó hoạt động, học hỏi và lấy cảm hứng từ nhau. Đồng thời, đưa ra 9 nghiên cứu điển hình, nêu bật các chính sách và dự án đổi mới về kinh tế ban đêm đang được triển khai ở các thành phố trên thế giới.

Ở đó, văn hóa bản địa, du lịch đêm và nền kinh tế ban đêm là huyết mạch của thành phố. Khi nói đến việc điều tiết và hoạch định chính sách cho nền kinh tế ban đêm, vấn đề không chỉ đơn giản là cuộc sống về đêm nhiều hay ít mà còn là vấn đề văn hóa ít hay nhiều. Các chính sách kinh tế ban đêm, du lịch đêm của các thành phố cần phải được lồng ghép một cách chiến lược trong tầm nhìn kinh tế xã hội rộng hơn của điểm đến và nhu cầu cung cấp trải nghiệm văn hóa phong phú, đa dạng.

Vai trò của nền kinh tế ban đêm, du lịch đêm là đặc điểm không thể thiếu trong việc phát triển thương hiệu của một thành phố trên thế giới vì nó thể hiện tính cạnh tranh, hiệu quả kinh tế và nhịp độ nhanh của thành phố đó. Khi thành phố chuyển hướng đầu tư vào việc nâng cao cuộc sống về đêm thông qua việc quảng bá các sự kiện, lễ hội, chương trình ánh sáng, công nghiệp sáng tạo và các hoạt động mang lại cảm giác ngạc nhiên cho du khách và người dân.

David Adam, chuyên gia về phát triển kinh tế, quyền lực mềm và quan hệ quốc tế, người có kinh nghiệm phát triển và tư vấn chiến lược cho các thành phố toàn cầu nhận định: "Có thể thấy, cái nhìn sâu sắc về giá trị kinh tế, văn hóa và cộng đồng của nền kinh tế ban đêm và sự đóng góp của nền văn hóa ban đêm ở Vương quốc Anh cũng như ở một số thành phố khác trên thế giới. Trong quá trình hồi phục và phát triển sau dịch Covid-19, các nhà lãnh đạo thành phố hàng đầu thế giới đã tìm cách biến nền kinh tế ban đêm trở thành một phần của chiến lược rộng lớn hơn nhằm tạo ra những thành phố bền vững. Đó là những nơi có chính sách ưu đãi để phát triển văn hóa, khuyến khích sự phát triển và hạnh phúc của con người. Công nghiệp giải trí, trải nghiệm cuộc sống và thụ hưởng văn hóa là những yếu tố xếp hạng thành phố cạnh tranh và đưa đến thành công của thành phố đó trong tương lai".■

(Còn tiếp)

Định hình tương lai du lịch APEC

● QUỐC ANH - NGHIÊM HÙNG (từ Cuzco, Peru)

Hội nghị Bộ trưởng Du lịch APEC lần thứ 12 do Bộ Ngoại thương và Du lịch Peru đăng cai tổ chức vừa diễn ra trọng thể tại thành phố Cuzco (Peru) với chủ đề "Đổi mới và bền vững: Định hình tương lai du lịch ở khu vực châu Á - Thái Bình Dương".

Đoàn Việt Nam do Thứ trưởng Bộ VHTTDL Hồ An Phong dẫn đầu tham dự Hội nghị

Nhân dịp Hội nghị Bộ trưởng Du lịch APEC lần thứ 12, Thứ trưởng Hồ An Phong đã gặp gỡ, tiếp xúc song phương với Trưởng đoàn Hội đồng Du lịch và Lữ hành Thế giới (WTTC), Trưởng đoàn Thái Lan và đại diện một số nền kinh tế APEC khác. Trưởng đoàn WTTC mời Việt Nam tham dự Hội nghị Thượng đỉnh Toàn cầu WTTC, dự kiến tổ chức vào tháng 10.2024 tại Perth (Australia). Trao đổi với Trưởng đoàn Thái Lan, Thứ trưởng Hồ An Phong kiến nghị Thái Lan quan tâm, thúc đẩy hợp tác, kết nối du lịch giữa các địa phương hai nước, qua đó đa dạng hóa hơn nữa các sản phẩm du lịch của Việt Nam và Thái Lan trong thời gian sắp tới.

Tối ưu hóa chuỗi cung ứng

Hội nghị thu hút sự tham dự của 200 đại biểu là Bộ trưởng, người đứng đầu Cơ quan Du lịch, các chuyên gia, nhà nghiên cứu du lịch đến từ 21 nền kinh tế thành viên APEC; đại diện các tổ chức quốc tế như: Tổ chức Du lịch Liên Hợp Quốc (UN Tourism), Hiệp hội Các quốc gia Đông Nam Á (ASEAN), Tổ chức Hợp tác và Phát triển Kinh tế (OECD), Hội đồng Du lịch và Lữ hành Thế giới (WTTC), Ngân hàng Phát triển châu Mỹ Latinh (CAF); đại diện các cơ quan thông tấn, báo chí khu vực và quốc tế.

Đoàn Việt Nam do Thứ trưởng Bộ VHTTDL Hồ An Phong dẫn đầu tham dự Hội nghị. Tham gia đoàn công tác có ông Hà Văn Siêu, Phó Cục trưởng Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam, đại diện các cơ quan, đơn vị chuyên môn của Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam và Cục Hợp tác quốc tế.

Phát biểu khai mạc Hội nghị, bà Elizabeth Galdo Marín, Bộ trưởng Bộ Ngoại thương và Du lịch Peru, Chủ tọa Hội nghị nhấn mạnh giá trị của đổi mới và tính bền vững đối với tương lai phát triển của ngành Du lịch ở khu vực châu Á- Thái Bình Dương. Đồng thời, khẳng định cơ chế hợp tác quan trọng này đã đóng góp tích cực đối với ngành Du lịch APEC, thông qua các định hướng, dự án, giải pháp hướng đến nâng cao năng lực nguồn nhân lực trong lĩnh vực du lịch. Hợp tác cũng hướng tới tăng cường hợp tác công - tư trong khu vực du lịch, thúc đẩy đổi mới sáng tạo trong các hoạt động du lịch, hỗ trợ các doanh nghiệp vừa và nhỏ trong khu vực, tối đa hóa chuỗi cung ứng trong lĩnh vực du lịch…

Trong khuôn khổ Hội nghị, các Bộ trưởng, Trưởng đoàn du lịch các nền kinh tế APEC đã nghe, tập trung thảo luận và cho ý kiến về các báo cáo của Trưởng SOM APEC về các ưu tiên của Năm APEC Peru 2024, Giám đốc Điều hành Ban Thư ký APEC, Trưởng Nhóm công tác du lịch APEC về xây dựng kế hoạch làm việc của Nhóm giai đoạn 2025-2029. Báo cáo của Hội đồng Tư vấn Doanh nghiệp APEC (ABAC) và các tổ chức quan sát viên, khách mời như: Hiệp hội Các quốc gia Đông Nam Á (ASEAN), Tổ chức Hợp tác và Phát triển Kinh tế (OECD), Hội đồng Du lịch và Lữ hành Thế giới (WTTC), Ngân hàng Phát triển Châu Mỹ Latinh (CAF) cũng được các đại biểu thảo luận, góp ý, đề xuất hướng triển khai.

Tại Hội nghị, các Bộ trưởng, Trưởng đoàn du lịch đã tham gia thảo luận đối với các chủ đề: Định hướng hoạt động cho Nhóm Công tác du lịch APEC giai đoạn 2025-2029, sử dụng sáng tạo công cụ số trong lĩnh vực du lịch, tối ưu hóa chuỗi cung ứng nhằm mục đích phát triển du lịch bền vững tại các nền kinh tế APEC…

Việt Nam tham gia tích cực, có trách nhiệm

Phát biểu tại Phiên thảo luận chính của Hội nghị, Thứ trưởng Hồ An Phong khẳng định những đóng góp tích cực, có trách nhiệm của Việt Nam trong khuôn khổ hợp tác du lịch khu vực APEC. Trong đó, giai đoạn 2020-2024, Việt Nam đã chủ trì thực hiện dự án "Gia tăng triển vọng kết nối doanh nghiệp du lịch thông qua ứng dụng công nghệ thông tin nhằm xây dựng và quảng bá mạng lưới các doanh nghiệp siêu nhỏ, nhỏ và vừa về du lịch cộng đồng tại khu vực nông thôn APEC". Dự án đã công bố website các bản làng du lịch, các doanh nghiệp du lịch vừa và nhỏ ở khu vực vùng sâu vùng xa và xây dựng tài liệu hướng dẫn doanh nghiệp đăng tải thông tin thông qua trang thông tin điện tử: https://communitytourism.apec.org.

Thứ trưởng Hồ An Phong cũng thông tin một số chính sách về du lịch Việt Nam đã thực hiện trong thời gian vừa qua. Trong đó, nhằm tạo thuận lợi hơn nữa cho khách du lịch quốc tế đến Việt Nam, Quốc hội Việt Nam đã ban hành Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Xuất cảnh, nhập cảnh của công dân Việt Nam và Luật Nhập cảnh, xuất cảnh, quá cảnh, cư trú của người nước ngoài tại Việt Nam, có hiệu lực từ ngày 15.8.2023. Nâng thời hạn của thị thực điện tử lên 90 ngày, có giá trị một lần hoặc nhiều lần. Luật cũng quy định nâng thời hạn tạm trú từ 15 ngày lên 45 ngày đối với công dân của nước được Việt Nam đơn phương miễn thị thực và được xem xét giải quyết cấp thị thực, gia hạn tạm trú theo các quy định khác của Luật.

Để tiếp tục thúc đẩy sự phát triển bền vững của ngành Du lịch khu vực, Thứ trưởng Hồ An Phong đề nghị các nền kinh tế APEC tăng cường hợp tác nhằm phục hồi nhanh du lịch quốc tế của khu vực thông qua tăng cường truyền thông, hỗ trợ nhau khởi động lại xúc tiến du lịch trực tiếp. Thứ trưởng cũng nhấn mạnh việc xây dựng lòng tin cho du khách về du lịch an toàn, xây dựng nhận thức chung trong APEC về nhu cầu số hóa quá trình xử lý thông tin hành khách, tăng cường hợp tác giữa doanh nghiệp và chính phủ về số hóa, dỡ bỏ các rào cản và hạn chế áp dụng với việc đi lại của hành khách…

Trên cơ sở kết quả trao đổi của các Bộ trưởng, Trưởng đoàn du lịch, Hội nghị đã thống nhất ban hành Tuyên bố của Chủ tọa Hội nghị về kết quả Hội nghị Bộ trưởng Du lịch APEC 2024. Đồng thời, Hội nghị đã nghe Malaysia báo cáo, giới thiệu về công tác chuẩn bị Hội nghị Bộ trưởng Du lịch APEC lần thứ 13, dự kiến diễn ra vào năm 2026 tại Malaysia. ■

Festival biển Hội An - Cảm xúc mùa hè

Festival biển "Hội An - Cảm xúc mùa hè 2024" sẽ chính thức khai mạc vào ngày 15.6 tại các bãi biển Cửa Đại, Tân Thành, An Bàng và Cù Lao Chàm, TP Hội An (Quảng Nam). Sự kiện sẽ kéo dài đến ngày 21.7 với nhiều hoạt động hấp dẫn.

Theo đó, chương trình khai mạc Festival biển sẽ tập trung trong các ngày 14-16.6 tại bãi biển Cửa Đại với các hoạt động như: Biểu diễn vũ hội kết hợp cùng các hoạt động âm nhạc, ẩm thực, giải trí trên bãi biển, biểu diễn DJ, xiếc lửa, các trò chơi thể thao biển, hoạt động thả diều, không gian trưng bày và bán các sản phẩm OCOP.

Cùng với đó là nhiều hoạt động hưởng ứng sự kiện khai mạc như: Trại hè thiếu nhi với các hoạt động hội trại, giải chạy "Kids run", các trò chơi dân gian cho thiếu nhi, vẽ tranh với chủ đề "Em yêu biển đảo", phát động Tháng hành động vì trẻ em... Lễ phát động "Tháng hành động quốc gia phòng, chống bạo lực gia đình" và "Ngày hội Gia đình - Gắn kết yêu thương" TP Hội An năm 2024. Chương trình đồng diễn dân vũ "Vũ điệu mùa hè" với các tiết mục đồng diễn của phụ nữ các cơ quan, đơn vị, xã phường trên địa bàn thành phố.

Trong tháng 7, tại bãi biển An Bàng sẽ diễn ra sự kiện "Mùa hè bất tận" với không gian nghệ thuật chủ đề về biển trên chất liệu lồng đèn, gỗ tái chế; bày bán các món ăn đặc sản miền biển, chương trình giao lưu âm nhạc bãi biển, thể thao…

Ông Nguyễn Văn Lanh, Phó Chủ tịch UBND TP Hội An cho biết, Festival biển "Hội An - Cảm xúc mùa hè 2024" là chuỗi các hoạt động nhằm hưởng ứng Năm phục hồi đa dạng sinh học quốc gia 2024; đáp ứng nhu cầu vui chơi, giải trí, nghỉ dưỡng của nhân dân và du khách trong dịp hè năm 2024. Thông qua đó góp phần phát huy sức hấp dẫn, vẻ đẹp của các bãi biển trên địa bàn thành phố và thông tin, giới thiệu về mùa du lịch biển, đảo tại Hội An đến đông đảo du khách trong và ngoài nước.

Các hoạt động diễn ra sôi nổi tại bãi biển Cửa Đại, An Bàng, Tân Thành, đảo Cù Lao Chàm...

KHÁNH CHI

QUY ĐỊNH MỚI NHẤT TRONG VIỆC XÉT TẶNG DANH HIỆU NGHỆ SĨ NHÂN DÂN, NGHỆ SĨ ƯU TÚ:

Những nghệ sĩ nào cần chú ý quy đổi giải thưởng?

PHƯƠNG ANH; ảnh: TRẦN HUẤN

Những điểm mới tại Nghị định số 61/2024/NĐ-CP vừa được Chính phủ ban hành quy định về xét tặng danh hiệu "Nghệ sĩ nhân dân", "Nghệ sĩ ưu tú" (NSND, NSƯT) đang thu hút nhiều sự quan tâm, nhất là từ giới nghệ sĩ.

Phó Thủ tướng Trần Hồng Hà trao danh hiệu NSƯT cho các nghệ sĩ, đại diện gia đình cố nghệ sĩ tại lễ trao tặng danh hiệu NSND, NSƯT lần thứ 10

Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng trao danh hiệu NSƯT cho các nghệ sĩ, đại diện gia đình cố nghệ sĩ tại lễ trao tặng danh hiệu NSND, NSƯT lần thứ 10

Theo đó, những quy định mới cơ bản đã hoàn thiện, bổ sung hành lang pháp lý phù hợp thực tiễn, góp phần tháo gỡ vướng mắc, tránh bỏ sót và thiệt thòi trong việc tôn vinh những tinh hoa cống hiến cho nền văn hóa, nghệ thuật nước nhà.

Đối tượng xét danh hiệu được bổ sung

Nghị định số 61/2024/NĐ-CP bao gồm 5 Chương, 19 Điều và có hiệu lực thi hành từ ngày 22.7 tới. Nhiều quy định mới nhận được sự đồng tình, đón nhận, trong đó có quy định về bổ sung đối tượng xét tặng danh hiệu.

Đối với cá nhân hoạt động biểu diễn nghệ thuật, bổ sung đối tượng *Quay phim thể loại phim kết hợp nhiều loại hình*. Đối với người sáng tạo tác phẩm văn hóa, nghệ thuật, bổ sung thêm đối tượng *Nhạc sĩ sáng tác tác phẩm âm nhạc* và *Nhà nhiếp ảnh*. Những đối tượng này được bổ sung trên cơ sở đề xuất của một số Hội VHNT chuyên ngành Trung ương và địa phương. Việc bổ sung để phù hợp với thực tiễn, đặc biệt nhằm bảo đảm quyền lợi của cá nhân hoạt động văn hóa, nghệ thuật trong xét tặng danh hiệu. Điều 2, Nghị định 61 cũng quy định rõ hơn về điều kiện hoạt động của cá nhân được xét danh hiệu: Hoạt động văn hóa, nghệ thuật tại các đơn vị văn hóa, nghệ thuật công lập, ngoài công lập; làm công tác giảng dạy hoặc quản lý trong lĩnh vực văn hóa, nghệ thuật nhưng vẫn tham gia hoạt động biểu diễn văn hóa, nghệ thuật chuyên nghiệp; hoạt động văn hóa, nghệ thuật chuyên nghiệp tự do. Quy định rõ về đối tượng áp dụng để từ đó Hội đồng cấp cơ sở tiếp nhận hồ sơ đề nghị xét tặng danh hiệu của cá nhân phù hợp với thực tiễn.

Về cách tính thời gian hoạt động nghệ thuật của cá nhân hoạt động biểu diễn nghệ thuật và cá nhân sáng tạo tác phẩm văn hóa, nghệ thuật, Nghị định quy định chi tiết, cụ thể hơn để bao quát đầy đủ điều kiện hoạt động văn hóa, nghệ thuật của các cá nhân, nhất là với các cá nhân hoạt động văn hóa, nghệ thuật chuyên nghiệp tự do.

Phải là Giải Vàng quốc gia

Điều 7, 8 của Nghị định quy định về tiêu chuẩn xét tặng danh hiệu NSND, NSƯT theo quy định Luật Thi đua, khen thưởng năm 2022; quy định chi tiết cách tính thành tích, thời gian của từng đối tượng.

Cụ thể, đối với cá nhân xét theo tiêu chí giải thưởng, Nghị định bổ sung quy định rõ hơn về giải Vàng của cá nhân phải là Giải Vàng quốc gia: *"... trong đó có 1 Giải vàng quốc gia là của cá nhân"*. Nghị định số 40/2021/NĐ-CP trước đó quy định: "*… trong đó có 1 Giải Vàng là của cá nhân"*. Quy định cụ thể này giúp Hội đồng các cấp có cách hiểu thống nhất và căn cứ rõ ràng hơn trong đánh giá tài năng của cá nhân thông qua các giải thưởng đạt được. Đối với tác phẩm âm nhạc, nhiếp ảnh, quy định tác phẩm có ít nhất 2 Giải Vàng quốc gia. Đối với cá nhân có cống hiến nổi trội, tài năng nghệ thuật xuất sắc nhưng chưa đáp ứng được tiêu chí về giải thưởng (xét theo quy định tại điểm d, khoản 4 Điều 7 và điểm đ, khoản 4 Điều 8), bổ sung cá nhân hoạt động trong loại hình *nhạc giao hưởng thính phòng, nhạc vũ kịch, nhạc kịch* xét theo tiêu chí *"có cống hiến nổi trội, có tài năng nghệ thuật tiêu biểu xuất sắc, chưa đáp ứng tiêu chí về giải thưởng theo quy định"* (đối với xét danh hiệu NSND) hoặc *"có cống hiến nổi trội, có tài năng nghệ thuật xuất sắc chưa đáp ứng tiêu chí về giải thưởng theo quy định"* (đối với xét danh hiệu NSƯT). Đây là quy định phù hợp thực tiễn, tránh bỏ sót tôn vinh những nghệ sĩ tài năng bởi những loại hình nghệ thuật nêu trên dù được đánh giá là "âm nhạc bác học" nhưng hiếm khi tổ chức cuộc thi, vì vậy cá nhân không có giải thưởng.

> *Đối với hồ sơ các cá nhân có cống hiến nổi trội, tài năng nghệ thuật xuất sắc nhưng chưa đáp ứng được tiêu chí về giải thưởng (xét theo điểm d, khoản 4 Điều 7 hoặc điểm đ, khoản 4 Điều 8), Hội đồng cấp cơ sở phải có bản nhận xét, đánh giá toàn diện về bốn tiêu chí xét tặng danh hiệu NSND, NSƯT, trong đó nêu cụ thể các hoạt động tham gia biểu diễn nghệ thuật chuyên nghiệp, quy mô các chương trình nghệ thuật; các chương trình phục vụ nhiệm vụ chính trị mà nghệ sĩ đó tham gia. Đây chính là căn cứ để Hội đồng cấp trên có cơ sở xem xét các trường hợp này.*

Thêm những điểm đáng chú ý là, Nghị định quy định cụ thể hơn đối với cá nhân là người cao tuổi; là giảng viên các trường đào tạo văn hóa nghệ thuật… có nhiều đóng góp tiêu biểu, xuất sắc trong loại hình, ngành nghề nghệ thuật vẫn đang tích cực tham gia các hoạt động biểu diễn nghệ thuật chuyên nghiệp cấp tỉnh và quốc gia. Đối với các cá nhân là giảng viên, quy định rõ đào tạo trực tiếp từ ba học sinh, sinh viên tham gia đạt giải Vàng tại cuộc thi nghệ thuật cấp quốc gia, quốc tế (tiêu chuẩn NSND), hoặc đào tạo trực tiếp từ ba học sinh, sinh viên, trong đó có hai học sinh, sinh viên tham gia đạt giải Vàng và một học sinh, sinh viên tham gia đạt giải Bạc tại cuộc thi nghệ thuật cấp quốc gia, quốc tế (tiêu chuẩn NSƯT). Các giảng viên này vẫn đang tích cực tham gia các hoạt động biểu diễn nghệ thuật thì mới thuộc đối tượng xét tặng danh hiệu NSND, NSƯT.

Rõ trách nhiệm từng cấp Hội đồng

Nghị định quy định cụ thể nguyên tắc làm việc của từng cấp Hội đồng, trong đó nêu rõ trách nhiệm của từng cấp Hội đồng. Đối với Hội đồng cấp cơ sở, quy định Hội đồng xem xét về quá trình, thời gian hoạt động trong lĩnh vực văn hóa, nghệ thuật chuyên nghiệp liên tục hoặc cộng dồn; đánh giá về uy tín, chuyên môn, tầm ảnh hưởng của từng cá nhân có hồ sơ đề nghị xét tặng danh hiệu NSND hoặc NSƯT theo tiêu chuẩn quy định tại Điều 7 hoặc Điều 8 của Nghị định này. Việc quy định rõ trách nhiệm sẽ đảm bảo chất lượng các hồ sơ trình lên Hội đồng cấp trên, bởi không ai đánh giá đúng và chuẩn về tài năng nghệ thuật, quá trình hoạt động nghệ thuật của nghệ sĩ bằng những người sống và làm việc cùng môi trường, cùng ngành nghề.

Đối với hồ sơ các cá nhân có cống hiến nổi trội, tài năng nghệ thuật xuất sắc nhưng chưa đáp ứng được tiêu chí về giải thưởng (xét theo điểm d, khoản 4 Điều 7 hoặc điểm đ, khoản 4 Điều 8), Hội đồng cấp cơ sở phải có bản nhận xét, đánh giá toàn diện về bốn tiêu chí xét tặng danh hiệu NSND, NSƯT, trong đó nêu cụ thể các hoạt động tham gia biểu diễn nghệ thuật chuyên nghiệp, quy mô các chương trình nghệ thuật; các chương trình phục vụ nhiệm vụ chính trị mà nghệ sĩ đó tham gia. Đây chính là căn cứ để Hội đồng cấp trên có cơ sở xem xét các trường hợp này.

Hội đồng cấp Bộ, tỉnh có trách nhiệm xem xét hồ sơ, trình tự, thủ tục xét tặng của Hội đồng cấp cơ sở; đánh giá uy tín, chuyên môn, tầm ảnh hưởng của từng cá nhân có hồ sơ đề nghị xét tặng danh hiệu NSND, NSƯT. Hội đồng chuyên ngành cấp Nhà nước chịu trách nhiệm xem xét về hồ sơ, trình tự, thủ tục xét tặng của Hội đồng cấp Bộ, tỉnh; đánh giá về uy tín, chuyên môn, tầm ảnh hưởng của từng cá nhân có hồ sơ đề nghị xét tặng danh hiệu NSND, NSƯT. Hội đồng cấp Nhà nước là Hội đồng cuối cùng sẽ xem xét hồ sơ, trình tự, thủ tục xét tặng của Hội đồng chuyên ngành cấp Nhà nước; đánh giá về uy tín, chuyên môn, tầm ảnh hưởng của từng cá nhân có hồ sơ đề nghị xét tặng danh hiệu NSND, NSƯT theo quy định tại Nghị định.

Quy đổi giải thưởng, tránh thiệt thòi cho nghệ sĩ

Về hồ sơ, trình tự, thủ tục xét tặng danh hiệu NSND, NSƯT, Điều 13 của Nghị định hướng dẫn cụ thể tuyến gửi hồ sơ của từng cá nhân quy định tại khoản 2 Điều 1. Các Điều 14, 15 và 16 quy định cụ thể về thời gian sau khi kết thúc cuộc họp của Hội đồng các cấp, cơ quan thường trực của Hội đồng có trách nhiệm thông báo bằng văn bản về kết quả xét tặng danh hiệu NSND, NSƯT về Hội đồng cấp dưới; quy định cụ thể về thời gian khi Hội đồng cấp dưới nhận được văn bản thông báo kết quả của Hội đồng cấp trên phải có trách nhiệm thông báo bằng văn bản đến các cá nhân có hồ sơ đề nghị xét tặng danh hiệu NSND, NSƯT.

Những quy định này tạo điều kiện thuận lợi cho từng cấp xét tặng, nhất là ở cấp Hội đồng cấp tỉnh; bảo đảm sự minh bạch, thuận lợi và khoa học, thống nhất ở từng cấp xét tặng. Một nội dung khác cũng được giới nghệ sĩ dành nhiều sự quan tâm là vấn đề quy đổi giải thưởng. Quy định tại Phụ lục 2 ban hành kèm theo Nghị định này bổ sung thêm việc quy đổi giải thưởng của tác phẩm để tính thành tích cho một số thành phần tham gia trong tác phẩm như: Diễn viên nhạc (nhạc công ở dàn nhạc sân khấu), người làm âm thanh, người làm ánh sáng… Đây là những thành phần không thể thiếu, có nhiều đóng góp trong thành công của các chương trình, vở diễn nhưng chưa được tính quy đổi giải thưởng. Mặt khác, trong cơ cấu giải thưởng của các cuộc thi, liên hoan nghệ thuật chuyên nghiệp cũng rất ít khi trao giải thưởng cá nhân cho những đối tượng này. Do vậy, việc bổ sung quy đổi giải thưởng để tránh thiệt thòi cho nghệ sĩ.

Bên cạnh đó, bổ sung bảng quy đổi giải thưởng cho tác phẩm âm nhạc, nhiếp ảnh là căn cứ để tính thành tích cho tác giả sáng tạo tác phẩm trong xét tặng danh hiệu NSND, NSƯT…■

Một nội dung khác cũng được giới nghệ sĩ dành nhiều sự quan tâm là vấn đề quy đổi giải thưởng. Quy định tại Phụ lục 2 ban hành kèm theo Nghị định này bổ sung thêm việc quy đổi giải thưởng của tác phẩm để tính thành tích cho một số thành phần tham gia trong tác phẩm như: Diễn viên nhạc (nhạc công ở dàn nhạc sân khấu), người làm âm thanh, người làm ánh sáng… Đây là những thành phần không thể thiếu, có nhiều đóng góp trong thành công của các chương trình, vở diễn nhưng chưa được tính quy đổi giải thưởng.

Về Sơn Bua (Quảng Ngãi) xem người dân hiến đất xây trường, mở đường…

● **Bài, ảnh: NHƯ ĐỒNG**

Người dân xã Sơn Bua, huyện Sơn Tây (Quảng Ngãi) đã hiến đất xây dựng trường học, đường giao thông nông thôn, nhà văn hóa…, góp phần làm thay đổi bộ mặt nông thôn vùng cao.

Diện mạo nông thôn ở xã vùng cao Sơn Tây đổi thay

Với tinh thần cán bộ, đảng viên tiên phong đi đầu, ông Cao Văn Chung, Chủ tịch UBND xã Sơn Bua hiến đất hai lần với hơn 1.093m^2 và 650m^2 làm đường xóm Ông Me đi khu dân cư Nước Toa (thôn Mang He, xã Sơn Bua). "Cán bộ, đảng viên, già làng tiên phong hiến đất trước rồi đến người dân cùng tham gia. Việc gì có lợi cho dân thì làm, người dân nhận thấy việc mở đường càng sớm sẽ thuận lợi cho vận chuyển nông sản, gỗ keo, cây cau nên người dân đồng tình hiến đất để chính quyền làm đường nhanh chóng", ông Chung nói.

Phó Bí thư Đảng ủy xã Sơn Bua Đinh Minh Tôn cũng hai lần hiến đất, với diện tích 420m^2 để làm nhà sinh hoạt cộng đồng thôn Mang He và hiến 715m^2 đất làm đường giao thông nông thôn xóm Ông Me đi khu dân cư Nước Toa. Tính từ giai đoạn 2011-2020, có 50 hộ ở xã Sơn Bua tham gia hiến đất với diện tích lên đến 39.448m^2, từ năm 2020-2023 có thêm 5 hộ tham gia hiến đất với diện tích hiến 11.864m^2 để xây dựng các công trình làm đường, xây trường… Phong trào tự nguyện hiến đất lan rộng trên toàn địa bàn xã Sơn Bua, trở thành địa phương đi đầu của huyện Sơn Bua.

Ông Đinh Văn Nhân ở thôn Nước Tang, xã Sơn Bua đã hiến hơn 180m^2 để làm sân bóng đá trong làng cho trẻ em chơi. Ông Nhân cho biết: "Mảnh đất này trước kia tôi làm chuối, trồng cau, trồng quế, mỗi mùa vụ cũng thu được 2 triệu đồng, nhưng sau đó thấy trẻ em không có khu vui chơi nên tôi nhường đất để làm mặt bằng tạo một sân bóng nhỏ cho trẻ em. Tôi rất vui vì việc làm ý nghĩa của tôi mang đến niềm vui cho trẻ em và nhiều người dân trong làng". Công trình nhà bán trú, khu vui chơi thể thao của Trường Phổ thông dân tộc bán trú Tiểu học và THCS Sơn Bua cũng được xây dựng nhờ người dân tự nguyện hiến đất. Trong đó, ông Đinh Văn Đôi hiến 189m^2, ông Đinh Văn Thuộc hiến 646m^2, ông Đinh Văn Que (cùng khu dân cư Nước Ma, thôn Mang He) hiến 196m^2 đất để xây dựng, tạo điều kiện thuận lợi cho việc học tập của học sinh.

Các diện tích hiến đất chủ yếu là đất trồng keo của người dân. Ở các vùng miền núi, cây keo, cau là nguồn thu nhập kinh tế chính của người dân, tuy nhiên họ sẵn sàng hiến đất để giúp học sinh có nơi ăn, ở và học tập. "Thấm thía những thiệt thòi và nhọc nhằn của việc không biết chữ, người dân chúng tôi đã tình nguyện hiến đất để làm khu vui chơi, xây trường học, làm đường. Bây giờ diện mạo nông thôn người dân ở phía Đông dãy Trường Sơn đã thay đổi nhiều rồi", ông Que vui vẻ nói. Thầy Huỳnh Văn Thành, Hiệu trưởng Trường Phổ thông dân tộc bán trú Tiểu học và THCS Sơn Bua cho biết: "Qua tuyên truyền của các cấp ủy, chính quyền, người dân đồng tình ủng hộ hiến đất làm nhà bán trú cho học sinh. Nhà trường hiện có 7 phòng bán trú, trong đó dãy hiến đất thì có 1 bếp ăn và 4 phòng bán trú". Theo thầy Thành, trước kia không có nhà bán trú, các em phải ngủ trưa tại các lớp học để học tiếp vào đầu giờ chiều, đến tan học thì trở về nhà, nhiều em ở các thôn xa, cách trở, đi lại khó khăn nhất là vào mùa mưa lũ, nguy hiểm an toàn tính mạng học sinh. Do vậy, có nhà bán trú vừa đảm bảo sĩ số học sinh đến trường, đến lớp, các em ăn uống, học tập và ở lại cho đến khi kết thúc học kỳ.

Địa phương cũng vận động ông Nguyễn Văn Nừng (xã Sơn Dung, huyện Sơn Tây) có đất trồng cây keo ở xã Sơn Bua hiến đất để xây mới nghĩa trang nhân dân xã Sơn Bua và ông Nừng đã tự nguyện hiến 11.444m^2 đất cho địa phương, tạo điều kiện thuận lợi cho việc mai táng. Nghĩa cử hiến đất để xây dựng công trình công cộng phục vụ đời sống dân sinh của người dân xã Sơn Bua đã được UBND tỉnh Quảng Ngãi tặng Bằng khen cho các hộ dân liên tục các giai đoạn 2014, 2015, 2019. Ông Cao Văn Chung, Chủ tịch UBND xã Sơn Bua cho biết: "Xã Sơn Bua hiện có tỷ lệ hộ nghèo đến 65,2%, đứng thứ 2 của huyện Sơn Tây, tức là 455 hộ dân thì có 297 hộ nghèo, 52 hộ cận nghèo. Trước kia tỷ lệ hộ nghèo còn cao hơn đến gần 70%, thế nhưng người dân địa phương đều đồng lòng hiến đất xây dựng nông thôn mới, từ đó tạo điều kiện phát triển kinh tế, xã hội, phấn đấu mỗi năm giảm tỷ lệ hộ nghèo". ■

Nhờ có nhà bán trú, các em học sinh Trường Phổ thông dân tộc bán trú Tiểu học và THCS Sơn Bua được đến lớp, ăn uống học tập đảm bảo

Chuyến tàu trải nghiệm với nghệ thuật Xẩm

Chương trình trải nghiệm *Say xẩm* sẽ diễn ra vào ngày 15.6 tại Hoàn Kiếm, Hà Nội do nhóm sinh viên ngành Quản lý giải trí và Sự kiện, Trường Khoa học liên ngành và Nghệ thuật, Đại học Quốc gia Hà Nội tổ chức. Chương trình sẽ giống như một chuyến tàu đưa đến những trải nghiệm khác nhau gắn với nghệ thuật Xẩm, trong đó khu vực triển lãm là nơi công chúng được thưởng lãm những loại nhạc cụ độc đáo và trang phục biểu diễn, kết hợp xem các thước phim xưa về Xẩm. Các trò chơi dân gian xoay quanh chủ đề Xẩm tàu điện mang lại cho công chúng những điều bất ngờ lý thú về Hà Nội 36 phố phường xưa. Đặc biệt, chương trình còn mang đến những câu chuyện, góc nhìn của người thực hành Xẩm, từ NSND Xuân Hoạch đến những nghệ sĩ trẻ như Ngô Văn Hảo, Đinh Thảo, Phạm Trình...

MINH HÀ

Ra mắt dự án sân khấu kịch *Ngày xưa*

Viện Pháp tại Việt Nam, Xưởng kịch và nghệ thuật ATH vừa giới thiệu tới công chúng dự án sân khấu kịch *Ngày xưa*. Vở diễn được chuyển thể từ những sự tích và truyền thuyết dân gian Việt Nam, trích từ cuốn *Đầm Nhất Dạ* và các truyền thuyết khác của nhà văn Trần Huy Minh.

Vở kịch được thực hiện bởi đội ngũ nghệ sĩ chuyên nghiệp gốc Việt và Pháp, hướng đến sự giao thoa của hai nền văn hóa thông qua ngôn ngữ, truyền thống âm nhạc và các quy chiếu thẩm mỹ khác nhau. Đảm nhiệm vai trò đạo diễn, nghệ sĩ Pháp Quentin Delorme mong muốn tái hiện câu chuyện từ tích dân gian đưa khán giả trở về với cội nguồn của một nền văn hóa phong phú hơn, nhân văn hơn. Vở kịch được trình diễn từ ngày 21-22.9, tại Trường Pháp quốc tế Alexandre Yersin, Long Biên, Hà Nội.

QUANG ANH

THỰC TRẠNG LÝ LUẬN, PHÊ BÌNH SÂN KHẤU VIỆT NAM:

Phê không đến nơi, bình không thấu đáo...

● **THÚY HIỀN**

"Nếu khi viết chê nhiều, khen ít, dù có thực lòng, thì nhà lý luận, phê bình vẫn bị giới nghệ sĩ cô lập và xếp vào… phe đối kháng! Lương thấp, nhuận bút chẳng đáng là bao, làm việc tận tụy để "được ghét", thì thượng sách là chạy làng, hoặc hạ sách là uốn bút!"…

Chia sẻ thẳng thắn của PGS.TS Trần Trí Trắc trong bài đề dẫn Hội thảo khoa học *Thực trạng và giải pháp của lý luận, phê bình sân khấu hôm nay* được Hội Sân khấu Hà Nội tổ chức sáng qua 11.6 tại 19 Hàng Buồm, Hà Nội, cho thấy hiện tại, phần lớn giới lý luận, phê bình sân khấu đang rút về "ở ẩn", cùng với đó là đánh mất vai trò tiên phong định hướng sự phát triển cho nghệ thuật sân khấu.

Rất nhiều giải pháp nhằm nâng cao chất lượng các bài viết lý luận, phê bình sân khấu đã được các đại biểu nêu ra tại Hội nghị **Ảnh: H.L**

Lý luận, phê bình chỉ thêm... phiền toái (?!)

Hội thảo có sự tham gia của nhiều thành phần: Tác giả, nghệ sĩ, nhà báo, đạo diễn... và đặc biệt là chính các nhà lý luận, phê bình. Họ cùng phân tích, mổ xẻ mọi góc cạnh để tìm ra lời giải cho câu hỏi: *"Vì sao lý luận, phê bình đang đánh mất đi vai trò của mình trong sự phát triển của sân khấu?"*.

PGS.TS Trần Trí Trắc khẳng định, ngành lý luận, phê bình sân khấu ở Việt Nam chưa thể gọi là chuyên nghiệp, bởi bản thân những người cầm bút cũng chưa bao giờ coi đó là nghề nghiệp sống còn của mình. Bài viết của họ dù có công phu đến mấy, lao tâm khổ tứ đến mấy, thì cũng chỉ được chút nhuận bút "còm", không tương xứng với giá trị "đầu vào". Do đó, nhiều người được đào tạo chuyên ngành nghề lý luận, phê bình sân khấu hoặc đã từng có tiếng tăm một thời, sớm muộn cũng đã "chạy làng" để mưu sinh như đi dạy học, sáng tác, đạo diễn, thậm chí… xuất khẩu lao động. Mặt khác, các nhà hát, đơn vị nghệ thuật, các nghệ sĩ cũng hầu như chưa bao giờ coi nhà lý luận, phê bình sân khấu là thành viên thân thiết của mình trong sáng tạo!

TS Trần Minh Thu cho biết, ngót 20 năm nay, ĐH Sân khấu và Điện ảnh Hà Nội không tuyển sinh được một khóa đào tạo lớp Lý luận nào, dẫn đến không có đội ngũ các nhà lý luận kế cận bổ sung. Những cây bút có tên tuổi, giàu kinh nghiệm, kiến thức sâu rộng thì phần lớn đã ra đi hoặc tuổi cao, sức yếu; giới trẻ hiện chỉ còn 1-2 người, và cũng đã ngấp nghé… U50. Theo TS Minh Thu, đa phần các bài phê bình không chuyên chỉ nhằm mục đích lăng xê tác phẩm hay gương mặt nghệ sĩ, mang ý kiến chủ quan, áp đặt yêu ghét cá nhân để bình phẩm. Sự trống vắng thể hiện ở chỗ có rất ít công trình, bài viết, chuyên luận thực sự sắc bén, có chiều sâu, mang tính toàn diện, phát hiện, sáng tạo và có vai trò định hướng cho giới văn nghệ sĩ.

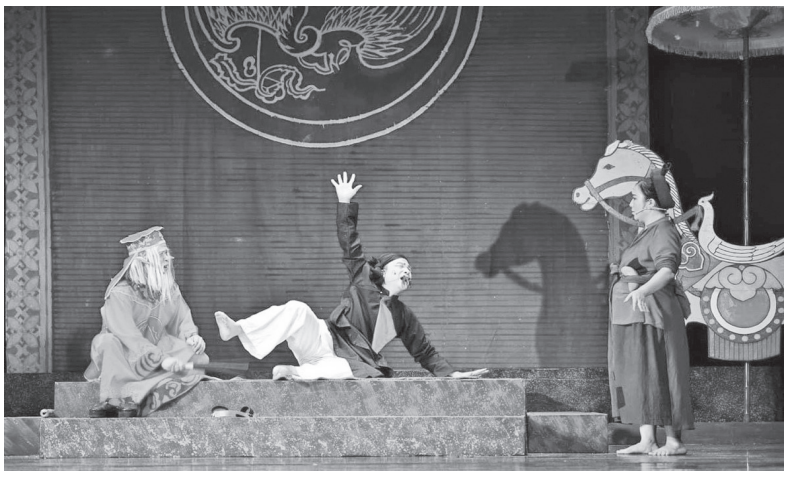
"Bếp núc" hơn, tác giả Lê Quý Hiền đánh giá chính những thành viên trong hội đồng nghệ thuật ở các Nhà hát. "Nhà hát nào cũng có phòng Nghệ thuật, lãnh đạo thấy kịch bản khả thi mới chọn dựng. Cục Nghệ thuật Biểu diễn và các Sở VHTTDL địa phương đều có hội đồng thẩm định, chọn duyệt từ kịch bản đến vở diễn đã dàn dựng xong. Thế nhưng khi xem, bạn bè thường hỏi tác giả kịch bản rằng "còn bao nhiêu phần trăm" trong vở diễn. Rồi có tình trạng duyệt kịch bản một đằng, khi duyệt vở diễn lại như một tác phẩm hoàn toàn khác, song chả thấy ai nói gì, gọi là "duyệt cái sự đã rồi". Phải chăng lý luận, phê bình đang thiếu trầm trọng tại chính các nhà hát và hội đồng nghệ thuật", ông Lê Quý Hiền nhận định.

Nhiều giải pháp đã được nêu ra…

Đồng tình với TS Trần Minh Thu, tác giả Toàn Thắng chia sẻ: Trước kia, các báo còn có mục riêng dành cho sân khấu, sau thì co vào mục văn hóa nói chung, thậm chí còn đặt vào mục giải trí. Vẫn còn đó những bài báo viết về một vở diễn sau khi ra mắt, nhưng do dung lượng quy định chỉ còn chút ít, nên khen một tí, chê một tí, khen sao cho khỏi vống lên, còn chê sao cho hài hòa, kẻo lần sau nhà hát lại không mời mình đến. Dần dần, khán giả cũng chẳng mặn mà gì với những dạng bài kiểu ấy, bởi nó chẳng ra phê bình cũng chẳng ra lý luận, chỉ đơn giản là một bài báo.

Từ thực trạng và những phân tích về nguyên nhân trên đây, có thể đưa ra những giải pháp nhất định để góp phần đẩy mạnh công tác lý luận phê bình sân khấu. Trước hết, cần có một môi trường hoạt động thích hợp cho nghệ sĩ và các nhà nghiên cứu. Bên cạnh đó, cần thiết phải tổ chức các lớp bổ sung kiến thức cơ bản về lý luận phê bình sân khấu cho đội ngũ phóng viên chuyên trang văn học nghệ thuật. Mặt khác, cần chú trọng và có những hỗ trợ cần thiết, giúp nhà nghiên cứu công bố công trình lý luận mà họ đã bỏ nhiều công sức, trí tuệ, nhưng vì nhiều lý do, vẫn nằm ở dạng bản thảo. Đôi khi do thiếu thông tin, các nhà nghiên cứu lại phải mất nhiều công sức cho những vấn đề đã được giải quyết…

TS Cao Ngọc cho rằng, cần có chính sách để nâng cao vị thế của văn học nghệ thuật nói chung, sân khấu nói riêng trong bối cảnh tiến trình xã hội hóa đang được từng bước thực hiện. Người làm công tác văn học nghệ thuật (nghệ sĩ và nhà lý luận, phê bình) đang rất thiệt thòi. Lương, thù lao bất hợp lý khiến họ không thể toàn tâm toàn ý cống hiến cho nghệ thuật. Chỉ trên cơ sở nâng tầm tác động của sân khấu đối với xã hội thì mới có thể nâng cao chất lượng của lý luận, phê bình sân khấu. Cần đặc biệt chú ý tới việc phát triển đội ngũ nghiên cứu trẻ hiện nay. Mặt khác, cần nâng cao chất lượng các bài viết phê bình bằng nhiều cách thức; cùng với đó là đào tạo, bồi dưỡng về đặc trưng riêng của sân khấu cho các nhà báo trẻ của chuyên trang văn học nghệ thuật…

***Vở Quan Âm Thị Kính* của Nhà hát Chèo Hà Nội**

Rất nhiều giải pháp đã được các đại biểu nêu ra, trong đó hầu hết đều cho rằng các tòa soạn báo cần có chính sách thu hút những cây bút lý luận phê bình, có chế độ nhuận bút cao hơn đối với những bài viết chất lượng, được dư luận xã hội quan tâm, đồng thời cần tạo ra những cuộc tranh luận về một tác phẩm với các góc nhìn khác nhau để có được đánh giá khách quan. Trong lĩnh vực đào tạo đội ngũ lý luận phê bình sân khấu, các hội chuyên ngành cần chủ động có chương trình đào tạo, bồi dưỡng kỹ năng viết về tác phẩm sân khấu cho các nhà báo đang công tác trong lĩnh vực VHNT, nên mở chương trình giao lưu giữa tác giả, tác phẩm trên các phương tiện thông tin đại chúng. Các nhà lý luận phê bình sân khấu có tên tuổi cũng cần "xắn tay" vào giúp lực lượng phóng viên theo dõi mảng văn nghệ trong các tờ báo…

Quan trọng hơn, người làm lý luận, phê bình cần khen - chê thế nào cho đích đáng, để đối tượng được viết cũng như độc giả "tâm phục khẩu phục". Làm được như vậy là cả một sự nỗ lực, trau dồi nghề nghiệp của bản thân nhà lý luận, phê bình và cả những nhà báo được giao viết về lĩnh vực này. ■

Màu sắc mới cho vở diễn đề tài sử Việt

● **KIỀU GIANG**

Thời gian qua, hàng loạt vở diễn sân khấu đề tài sử Việt đã ra mắt công chúng và đón nhận những tín hiệu tích cực. Trong giai đoạn trầm lắng như hiện nay, nỗ lực của giới nghề là rất đáng ghi nhận. Bằng tình yêu và niềm say mê nghệ thuật, mong muốn được đóng góp, cống hiến những vở diễn chất lượng cao, các nhà hát công lập và đặc biệt là sân khấu xã hội hóa đã rất cố gắng trong tìm kiếm đề tài, đầu tư dàn dựng vở.

***Sấm vang dòng Như Nguyệt* mang đến làn gió tươi mới cho sân khấu Cải lương tuồng cổ**

Xây dựng thương hiệu cho sân khấu sử Việt

Mới đây, Sân khấu Chí Linh - Vân Hà đã ra mắt vở Cải lương *Sấm vang dòng Như Nguyệt*. Đây là lần đầu một sân khấu xã hội hóa chuyên về tuồng cổ, thế mạnh là Hồ Quảng (tuồng Tàu), thử sức ở đề tài lịch sử Việt Nam.

Kịch tính, bất ngờ và tươi mới là những cảm nhận của khán giả khi thưởng thức *Sấm vang dòng Như Nguyệt* (tác giả Yến Ngân, đạo diễn NSƯT Chí Linh). Vở diễn kể về giai đoạn cuối trong cuộc chiến tranh Tống - Việt (1075-1077) khi quân ta dưới sự chỉ huy của Thái úy Lý Thường Kiệt lui về lập phòng tuyến trên sông Cầu… Tuy nhiên, nhân vật chính của câu chuyện lại không phải là Lý Thường Kiệt, vốn đã rất quen thuộc với mỗi người Việt Nam, mà là những danh tướng góp công lớn cho trận đánh như hai hoàng tử Chiêu Văn và Hoằng Chân. Bên cạnh đó, vở diễn cũng thể hiện đầy đủ sức hấp dẫn của nghệ thuật Cải lương tuồng cổ, nhất là phần âm nhạc đậm đà bản sắc cùng vũ đạo sân khấu kết hợp võ thuật đẹp mắt. Góp phần thành công cho *Sấm vang dòng Như Nguyệt* phải kể đến dàn nghệ sĩ có "thương hiệu" như NSƯT Chí Linh, NSƯT Vân Hà, NSƯT Tú Sương, NSƯT Võ Minh Lâm, NS Hoàng Hải, Thúy My, Lâm Minh Nghiêm, Chí Bảo…

Cải lương không phải là thể loại sân khấu dễ bán được vé, đặc biệt là đề tài lịch sử. Thế nhưng sân khấu Chí Linh - Vân Hà đã rất nỗ lực trong đầu tư dàn dựng, chăm chút kỹ lưỡng để vở diễn truyền tải được đến khán giả tinh thần yêu nước, nhớ ơn cội nguồn, mãi ghi khắc công ơn của các vị anh hùng, tướng sĩ… Thưởng thức *Sấm vang dòng Như Nguyệt*, dường như khán giả đang mong đợi những vở diễn tiếp theo cũng về đề tài này.

Thành công từ Liên hoan Sân khấu về đề tài thiếu niên, nhi đồng năm 2024 tại Hải Phòng với HCB cho vở diễn và nhiều HCV, HCB dành cho cá nhân, vở nhạc kịch *Lá cờ thêu sáu chữ vàng* của Sân khấu Sen Việt liên tục có những suất diễn phục vụ nhiều đối tượng khán giả. Đây cũng là thành công ngoài mong đợi của Sen Việt khi mang một màu sắc hoàn toàn mới đến với sân khấu hè năm nay.

Lá cờ thêu sáu chữ vàng (tác giả Nguyên Phương, đạo diễn Lê Nguyên Đạt) lấy bối cảnh nước ta bị quân Nguyên Mông lăm le xâm lấn. Trước thế nước nguy nan, vua Trần Nhân Tông đã mở hội nghị để lấy ý kiến quần thần, bô lão về việc nên đánh hay hòa. Thiếu niên Trần Quốc Toản tuy tuổi nhỏ nhưng lanh lợi, dũng cảm đã cố gắng xin vua được tòng quân cứu nước. Tác phẩm khắc họa hình ảnh chàng trai trẻ với bầu máu nóng, không chịu ngồi yên khi Tổ quốc bị xâm chiếm. Đáng chú ý, vở được thể hiện theo hình thức nhạc kịch dân ca Nam Bộ với chất liệu là 50 bài lý, được NSƯT Võ Thanh Liêm hòa âm phối khí rất độc. Đây không chỉ là tác phẩm sân khấu mang thông điệp nhắn nhủ, giáo dục lòng yêu nước, mà còn giới thiệu đến thế hệ tương lai những làn điệu dân tộc, quê hương. *Lá cờ thêu sáu chữ vàng* đang được Sân khấu Sen Việt công diễn trong dịp hè.

Thành công từ nỗ lực bền bỉ

Vở kịch *Đức Thượng công Tả quân Lê Văn Duyệt - người mang 9 án tử* (Nhà hát Idecaf) công diễn sau Tết vừa qua cũng là một điểm sáng về đề tài lịch sử. Tác phẩm bám sát chính sử, dù có hư cấu nhưng cũng không đi quá xa, tạo được thiện cảm nơi người xem. Trước đó, Idecaf từng nổi tiếng với các vở kịch sử như *Bí mật vườn Lệ Chi, Ngàn năm tình sử, Vua thánh triều Lê…*

Cùng với đó, các vở *Người ven đô* (Sân khấu Đại Việt), *Khúc tráng ca thành Gia Định* (Nhà hát Cải lương Trần Hữu Trang) và xa hơn là *Thành Thăng Long thuở ấy, Yêu là thoát tội* (Nhà hát Thế giới Trẻ, Trường ĐH Sân khấu - Điện ảnh TP.HCM) đã diễn suốt nhiều năm cho hàng trăm ngàn lượt HSSV. Nói thêm về *Người ven đô,* năm 1976, vở diễn của tác giả Minh Khoa xuất hiện trên sân khấu với những nghệ sĩ nổi danh như Út Trà Ôn, Út Bạch Lan, Thành Được… đã làm rung động biết bao trái tim mộ điệu. Nay Sân khấu Đại Việt của ông bầu Hoàng Song Việt dựng lại cũng đã gây hiệu ứng rất tốt, góp phần tạo "thương hiệu" cho sân khấu đề tài lịch sử ở thời điểm hiện tại.

Với sự đón nhận của khán giả dành cho các vở diễn gần đây cũng như nhìn lại những vở Cải lương sử Việt rất thành công trước đó, có thể nói rằng, đề tài này vẫn có sức hút đối với khán giả nếu như được đầu tư chỉn chu, nghiêm túc và sáng tạo. Có lẽ chính vì vậy, trong năm 2024, chuỗi Cải lương đề tài lịch sử sẽ được tiếp tục đầu tư như *Đêm trước ngày Hoàng đạo* (Sân khấu Đại Việt trong tháng 7); *Truyền tích Điểu tiên* (Sân khấu Lê Nguyễn Trường Giang, tháng 10)… Đại diện Nhà hát Idecaf thông tin sẽ khởi động một số dự án để đưa vào chương trình Sân khấu Sử Việt học đường.

Trong nỗ lực đưa hát Bội đến gần với công chúng, dịp hè 2024, Nhà hát Nghệ thuật hát Bội TP.HCM phối hợp với nhóm Hiếu Văn Ngư (Cultura Fish) thực hiện chuỗi chương trình tìm hiểu về nghệ thuật hát Bội dành cho khán giả yêu mến diễn xướng truyền thống. Chuỗi chương trình sẽ diễn ra từ ngày 14.6 - 10.8 với các talkshow và workshop như lời mời chào khán giả tìm hiểu một cách bài bản qua nhiều hoạt động tương tác.

Có thể nói, các nghệ sĩ bằng tình yêu lịch sử và nghệ thuật dân tộc đã cố gắng chăm chút kỹ lưỡng để các vở diễn vốn được mặc định là đề tài khô khan, "khó nuốt" truyền tải đến khán giả với nhiều cung bậc cảm xúc. Thành công tuy chưa nhiều nhưng cũng đã tạo được tình cảm đặc biệt nơi người xem. Giới mộ điệu và người làm nghề kỳ vọng, những điển hình được khen ngợi sẽ tạo đà cho sân khấu sử Việt xây dựng cho mình chỗ đứng vững vàng trong lòng công chúng. ■

Tổ chức Festival sông Hồng năm 2024

UBND tỉnh Lào Cai vừa ban hành Kế hoạch số 269/KH-UBND về việc tổ chức Festival sông Hồng năm 2024. Theo đó, sự kiện mang chủ đề *Nơi con sông Hồng chảy vào đất Việt* sẽ được tổ chức từ tháng 9 - 11.2024 với nhiều hoạt động hấp dẫn, như: Lễ khai mạc và chương trình nghệ thuật, bắn pháo hoa; Trải nghiệm không gian văn hóa và ẩm thực dân tộc; Trưng bày ảnh đẹp, ấn phẩm, tư liệu, hiện vật về Lào Cai và Văn hóa sông Hồng; Cuộc vận động sáng tác ca khúc chủ đề về Lào Cai, sông Hồng; Giải chạy marathon Cung đường hữu nghị; Giải đua xe đạp quốc tế Một đường đua - hai quốc gia; Giải vô địch golf tỉnh Lào Cai mở rộng; Hội thảo quốc tế *Giải pháp thúc đẩy hợp tác, phát triển giữa các tỉnh lưu vực sông Hồng - Việt Nam và tỉnh Vân Nam - Trung Quốc…*

ĐỨC HIẾU

Dự án phim ngắn CJ 2024: Lộ diện 14 đạo diễn trẻ triển vọng

CJ 2024 vừa công bố 14 dự án xuất sắc chính thức bước vào vòng Thuyết trình ý tưởng, dự kiến diễn ra vào ngày 18.6, gồm: *Lời từ biệt của lũ trẻ* (Đường Minh Nhật); *Tàn sữa* (Nguyễn Phạm Thành Đạt); *Bao giờ nhìn thấy cơn mưa* (Trương Tiến Hòa); *Bài Thánh ca buồn* (Nguyễn Thùy Ngân); *Dưới bóng thanh trà* (Trần Hữu Thành); *Như vỹ nguyệt* (Nano Nguyễn); *Bên kia đồi xanh thẳm* (Vũ Nguyễn Nam Khuê); *Thợ sửa máy lạnh* (Lê Ngọc Anh); *Mộng uyên ương* (Thái An); *Ngọn đồi có mắt* (Phan Nguyên Hy); *Nhập vai* (Hoàng Sĩ Đăng); *Tương phùng* (Vương Hữu Danh); *Tự lạc, tự do rồi tự lạc* (Lê Vĩnh Lộc); *Mộ chí trái tim tôi* (Lê Ngọc Duy).

Tại vòng Thuyết trình, 14 bạn trẻ sẽ có cơ hội trình bày ý tưởng của mình để chinh phục Hội đồng thẩm định. Top 5 đạo diễn xuất sắc nhất sẽ được công bố vào ngày 20.6. Đối với các dự án được lựa chọn sản xuất, CGV sẽ hỗ trợ đầu tư kinh phí (300 triệu đồng/phim) khi chính thức bấm máy. Ngoài kinh phí làm phim và chi phí tham dự các LHP quốc tế, các đạo diễn trẻ còn được hỗ trợ về thiết bị, hậu kỳ và tham gia khóa đào tạo chuyên sâu về kỹ năng tổ chức sản xuất, đạo diễn, dựng phim…

T.TRANG

Xây dựng CLB sinh hoạt văn hóa dân gian vùng đồng bào dân tộc thiểu số

● **THANH THỦY**

Từ ngày 5-14.6, Trung tâm Văn hóa - Điện ảnh (Sở VHTT Quảng Bình) phối hợp với xã Dân Hóa (huyện Minh Hóa) tổ chức lớp tập huấn *Xây dựng câu lạc bộ sinh hoạt văn hóa dân gian tại các bản vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi xã Dân Hóa.*

Lớp tập huấn "Xây dựng câu lạc bộ sinh hoạt văn hóa dân gian tại các bản vùng đồng bào DTTS và miền núi" xã Dân Hóa

Trong hai năm 2023-2024, Sở VH&TT tỉnh Quảng Bình đã tổ chức các CLB sinh hoạt văn hóa dân gian tại các bản vùng đồng bào DTTS và miền núi

Bộ VHTTDL đã ban hành Quyết định số 1279/QĐ-BVHTTDL về việc xây dựng CLB sinh hoạt văn hóa dân gian tại các thôn vùng đồng bào DTTS và miền núi, vùng di dân tái định cư năm 2023, chuyển sang năm 2024. Đây là hoạt động nhằm triển khai thực hiện hiệu quả Dự án số 6 thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào DTTS và miền núi giai đoạn 2021-2030; các đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các DTTS gắn với phát triển du lịch ở địa phương.

Thông qua việc xây dựng CLB sẽ phát huy hiệu quả nguồn lực đầu tư của Nhà nước, xã hội và cộng đồng trong công tác bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của đồng bào; động viên, khích lệ bà con tích cực tham gia vào hoạt động bảo tồn bản sắc văn hóa; phát huy vai trò chủ thể trong việc nhân rộng mô hình bảo tồn văn hóa truyền thống. Đồng thời, tăng cường mối đoàn kết dân tộc, đặc biệt đối với lớp trẻ qua các hoạt động đa dạng như sinh hoạt văn hóa, truyền dạy các làn điệu dân ca, dân vũ, các phong tục tập quán mang đậm bản sắc mỗi dân tộc; tạo điều kiện cho cộng đồng được giao tiếp, vui chơi giải trí lành mạnh từ các giá trị văn hóa truyền thống của mình.

Theo đó, Bộ VHTTDL sẽ tổ chức xây dựng CLB sinh hoạt văn hóa, văn nghệ dân gian các dân tộc Xtiêng (huyện Phú Riềng, tỉnh Bình Phước); Dân tộc Tày (huyện Đồng Phú, tỉnh Bình Phước); Dân tộc Mường (huyện Lạc Sơn, tỉnh Hòa Bình); Dân tộc Giẻ Triêng (huyện Nam Giang, tỉnh Quảng Nam)…

Việc thực hiện phải bám sát mục tiêu của Dự án số 6; phát huy nội lực, tinh thần tự lực và khơi dậy lòng tự hào đối với các giá trị văn hóa truyền thống của cộng đồng các DTTS; Khôi phục, bảo tồn các nét văn hóa truyền thống tốt đẹp như: Làn điệu dân ca, dân vũ, nghệ thuật trình diễn dân gian và một số sinh hoạt văn hóa khác đang có nguy cơ mai một, mất bản sắc của các DTTS.

Việc xây dựng các CLB sinh hoạt văn hóa dân gian tại vùng đồng bào DTTS, vùng di dân tái định cư phải đảm bảo thiết thực, hiệu quả, phù hợp với tình hình thực tế của địa phương.

Đây là một trong những nội dung triển khai Dự án 6 thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào DTTS và miền núi năm 2024: *Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các DTTS gắn với phát triển du lịch* trên địa bàn tỉnh Quảng Bình.

Lớp tập huấn thu hút học viên là những "hạt nhân văn nghệ", các già làng, trưởng bản, người có uy tín trên địa bàn xã. Trong thời gian hai tuần, cán bộ Trung tâm Văn hóa - Điện ảnh tập huấn về xây dựng CLB sinh hoạt văn hóa dân gian tại các bản vùng đồng bào DTTS và miền núi xã Dân Hóa. Theo đó, bà con được hướng dẫn, tập luyện kỹ năng tổ chức xây dựng CLB sinh hoạt văn hóa dân gian, nghi thức tổ chức lễ hội, trình diễn các làn điệu dân ca, dân vũ, nhạc cụ truyền thống… Đây cũng là dịp để cán bộ văn hóa cơ sở được bồi dưỡng nghiệp vụ nhằm triển khai, thực hiện tốt việc bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa phi vật thể của đồng bào.

Tham gia lớp tập huấn, đồng bào có thêm kiến thức cơ bản về kỹ năng sinh hoạt CLB, trao truyền và biểu diễn các làn điệu dân ca đặc trưng của dân tộc mình. Qua đó, góp phần nâng cao nhận thức về công tác bảo tồn, phát huy các loại hình văn hóa phi vật thể, đề cao vai trò chủ thể văn hóa của các nghệ nhân, già làng, trưởng bản, người có uy tín, bà con đang sinh sống trên địa bàn; tôn vinh các giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp và khích lệ sáng tạo các giá trị văn hóa mới.

Được biết, thời gian vừa qua, mặc dù cơ quan chức năng và chính quyền địa phương các cấp tỉnh Quảng Bình đã có nhiều nỗ lực, nhưng trên thực tế, giá trị văn hóa của đồng bào Chứt, Bru - Vân Kiều… đang bị mai một, có những nét văn hóa đặc trưng mất dần bản sắc. Vì vậy, việc tổ chức các lớp tập huấn cho đồng bào trong công tác bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp gắn với phát triển du lịch, dịch vụ trên địa bàn các xã vùng DTTS là rất thiết thực.

Ngoài ra, lớp tập huấn cũng giúp thực hiện hiệu quả việc bồi dưỡng nghiệp vụ cho nhiều cán bộ văn hóa cơ sở; hỗ trợ cơ sở vật chất, trang thiết bị, nâng cao mức hưởng thụ văn hóa cho đồng bào; góp phần gắn kết giữa nhiệm vụ phát triển kinh tế với bảo tồn và phát triển văn hóa truyền thống... Đồng thời tạo nên những sản phẩm du lịch hấp dẫn, và trên thực tế, một số mô hình phát triển du lịch đã hình thành và hoạt động hiệu quả.

Trước đó, năm 2023, Sở VHTT tỉnh Quảng Bình đã tổ chức xây dựng CLB sinh hoạt văn hóa dân gian tại các bản vùng đồng bào DTTS và miền núi xã Trọng Hóa, huyện Minh Hóa. Được biết, trong thời gian tới, Sở sẽ tiếp tục phối hợp với các huyện, thị tổ chức thêm nhiều hoạt động tương tự tại các địa bàn có đông đồng bào DTTS. Đến nay, toàn tỉnh đã triển khai xây dựng được nhiều CLB sinh hoạt văn hóa dân gian ở các xã: Trường Sơn, Trường Xuân (huyện Quảng Ninh), Lâm Thủy (huyện Lệ Thủy), Lâm Hóa (huyện Tuyên Hóa), Trọng Hóa, Thượng Hóa (huyện Minh Hóa), Thượng Trạch (huyện Bố Trạch), Dân Hóa (huyện Minh Hóa). Mỗi CLB có trung bình 50 thành viên, dù ở nhiều độ tuổi nhưng đều yêu thích, đam mê văn hóa, văn nghệ, mong muốn bảo tồn những giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc mình gắn với thu hút khách du lịch… ■

Quảng bá bản sắc văn hóa vùng đất, con người các dân tộc ở Yên Châu

Ngày hội Xoài Yên Châu lần thứ V, năm 2024 tổ chức tại xã Sặp Vạt, huyện Yên Châu (Sơn La) với nhiều hoạt động sôi nổi, hấp dẫn, mang đậm bản sắc văn hóa đã để lại ấn tượng tốt đẹp đối với đông đảo người dân và du khách. Sự kiện đã góp phần quảng bá thương hiệu xoài tròn Yên Châu, tôn vinh những người trồng xoài, tạo cơ hội để nông dân, các HTX trồng xoài được giao lưu, học hỏi, nâng cao kinh nghiệm chăm sóc, kết nối tiêu thụ, xuất khẩu nông sản của huyện Yên Châu nói riêng và tỉnh Sơn La nói chung. Qua đó, giới thiệu về vùng đất, con người và bản sắc văn hóa các dân tộc huyện Yên Châu đến với đông đảo du khách trong và ngoài nước, thúc đẩy du lịch nông thôn phát triển tương xứng với tiềm năng và lợi thế của địa phương.

Trong Ngày hội, điểm nhấn là tái hiện nghi lễ Đông Sửa hay còn gọi là lễ cúng rừng thiêng, nét văn hóa tâm linh lâu đời của người Thái ở bản Khá, xã Sặp Vạt, thể hiện lòng thành kính đối với thần linh, các bậc tiên tổ, cầu mong mưa thuận gió hòa, mùa màng bội thu… Sự kiện không chỉ góp phần giữ gìn, bảo tồn và phát huy truyền thống văn hóa lâu đời của cộng đồng người Thái nói riêng, cộng đồng các dân tộc ở Yên Châu nói chung, mà còn tạo niềm tin vững chắc về chủ trương, chính sách và hướng đi đúng đắn trong việc phát triển các sản phẩm nông sản đặc trưng, tiếp tục xây dựng và khẳng định thương hiệu chất lượng sản phẩm "Xoài Yên Châu", tạo thành sản phẩm hấp dẫn gắn với phát triển du lịch.

QUỲNH VY

Người dân, du khách trải nghiệm tại không gian giới thiệu xoài Yên Châu thơm ngon nức tiếng gần xa

Người cao tuổi thay đổi thói quen nhận lương hưu

● NGUYÊN KHANG

Thời gian qua, BHXH các quận/huyện của TP Hà Nội cùng các tổ chức đoàn thể đã đồng loạt ra quân, tuyên truyền, vận động đến người cao tuổi dùng ứng dụng cơ sở dữ liệu (CSDL) quốc gia về dân cư để chi trả lương hưu, trợ cấp BHXH hàng tháng.

Bỏ thói quen nhận tiền mặt

Tại Nhà Văn hóa số 2, phường Đồng Tâm, quận Hai Bà Trưng, từ sáng sớm, ông Nguyễn Thế Hinh (tổ 4) đã được cán bộ BHXH quận, công an phường cùng đại diện các ngân hàng thương mại, tổ chức đoàn thể tại địa phương tiếp đón, hướng dẫn làm thủ tục thay đổi hình thức nhận chế độ BHXH hằng tháng. Chỉ sau chưa đầy 5 phút khai báo thông tin, ông Hinh đã hoàn thành thủ tục chuyển đổi lương hưu từ nhận trực tiếp sang nhận qua phương thức không dùng tiền mặt. Đồng thời, ông cũng được đại diện ngân hàng hỗ trợ mở tài khoản để nhận lương qua tài khoản ngân hàng.

Ông Hinh cho biết, trước đây, tháng nào ông cũng phải đến điểm chi trả tại UBND phường Đồng Tâm để lĩnh lương. Mỗi lần như vậy, ông mất cả buổi sáng vì phải xếp hàng chờ đợi. Sau khi được tuyên truyền, tư vấn chuyển đổi hình thức nhận tiền hưu qua tài khoản cá nhân, ông thấy tiện lợi hơn nhiều.

Tại trụ sở UBND phường Thanh Xuân Trung, quận Thanh Xuân, ngay ngày đầu tiên thực hiện thủ tục, đã có rất đông người cao tuổi đến để mở tài khoản ngân hàng, chuyển đổi phương thức nhận lương hưu. Bà Ngô Thị Thu (75 tuổi) cho biết: "Giờ thành phố chi trả qua tài khoản nên tôi sẽ không phải xếp hàng chờ nữa. Tôi chưa có tài khoản ngân hàng, không biết máy ATM là gì, mắt cũng không nhìn rõ chữ nên nếu lĩnh lương qua tài khoản thì sẽ nhờ con cháu đi rút hộ", Bà Thu cho hay.

Người cao tuổi đăng ký nhận lương hưu, trợ cấp BHXH qua tài khoản ngân hàng

Giống như bà Thu, nhiều người cao tuổi khác có thói quen dùng tiền mặt, nhận lương hưu trực tiếp tại điểm chi trả đã nhiều năm. Bên cạnh đó là tâm lý e ngại chuyển sang sử dụng tài khoản, thẻ ATM sẽ khó khăn do tuổi cao, tiếp cận công nghệ khó khăn… Nhưng sau khi được giải thích về sự an toàn, tiện lợi, tiết kiệm thời gian, phù hợp với xu thế thì ai cũng vui vẻ đồng ý.

Theo chủ trương của TP Hà Nội, người đã có tài khoản ngân hàng thì không cần mở thêm tài khoản mới mà chỉ đăng ký chuyển đổi hình thức nhận lương. Với người chưa có tài khoản thì được ngân hàng hỗ trợ mở tài khoản tại các phòng giao dịch hoặc về địa bàn nơi cư trú. Những trường hợp già, yếu, di chuyển khó khăn sẽ được nhân viên đến tận gia đình để làm thủ tục. Tuy nhiên, do nhiều người chưa tiếp nhận được thông tin đầy đủ, nên ở một số địa phương có tình trạng tập trung nhiều cụ, chờ đợi cả buổi trong điều kiện thời tiết nóng bức, thậm chí có cụ già yếu, chống gậy hay đi xe lăn phải nhờ con cháu đưa ra các địa điểm để thực hiện chuyển đổi.

Được lựa chọn hình thức phù hợp để nhận lương hưu và trợ cấp

Thông tin từ BHXH Việt Nam cho biết, nhằm tạo thuận lợi nhất cho các cụ, đơn vị đã và đang triển khai song song các hình thức chi trả lương hưu và trợ cấp BHXH. Do đó, người hưởng hoàn toàn có thể tự lựa chọn hình thức nhận phù hợp và tối ưu nhất đối với bản thân.

Thực hiện quy định tại Khoản 3 Điều 18 Luật BHXH 2014, ngành BHXH Việt Nam đã triển khai đa dạng các hình thức chi trả lương hưu và trợ cấp BHXH phù hợp theo nhu cầu của người thụ hưởng. Cụ thể, người hưởng có quyền lựa chọn hình thức nhận đầy đủ, kịp thời, theo một trong các hình thức chi trả: Trực tiếp từ cơ quan BHXH hoặc tổ chức dịch vụ được cơ quan BHXH ủy quyền; Thông qua tài khoản tiền gửi của người dân mở tại ngân hàng; Thông qua người sử dụng lao động.

Ông Nguyễn Văn Tĩnh, Phó Vụ trưởng Vụ Tài chính - Kế toán (BHXH Việt Nam) cho biết, nhằm đảm bảo chi trả chế độ BHXH đầy đủ, kịp thời tới từng người tham gia và thụ hưởng chính sách, song song với việc chi trả qua tài khoản cá nhân tại ngân hàng, cơ quan BHXH vẫn tiếp tục thực hiện chi trả lương hưu và trợ cấp BHXH bằng tiền mặt đối với những người có nhu cầu.

Đặc biệt, tại hợp đồng ủy quyền chi trả các chế độ BHXH, trợ cấp thất nghiệp và quản lý người hưởng BHXH hằng tháng qua hệ thống bưu điện, BHXH Việt Nam đã quy định: Đối với người già yếu, cô đơn, ốm đau, bệnh tật, không có khả năng đi đến điểm chi trả để nhận lương hưu, trợ cấp BHXH, cơ quan Bưu điện thực hiện chi trả miễn phí tận nơi cư trú cho người hưởng. Hình thức chi trả trong trường hợp đặc biệt này đã nhận được nhiều phản hồi tích cực, tạo thuận lợi tối đa giúp người thụ hưởng nhận chế độ đầy đủ, kịp thời.

Cũng theo ông Nguyễn Văn Tĩnh, việc triển khai thực hiện chi trả lương hưu, trợ cấp BHXH không dùng tiền mặt là đúng với chủ trương của Chính phủ và có nhiều ưu điểm, tiện ích; giúp người hưởng không phải tập trung nhận tiền và ký danh sách tại các điểm chi trả nên tiết kiệm được thời gian và công sức đi lại; đảm bảo người hưởng nhận chế độ BHXH được đầy đủ, nhanh chóng, chính xác, kịp thời, an toàn, đúng thời gian quy định... Ngoài ra, hình thức chi trả qua tài khoản cá nhân tại ngân hàng phù hợp với tình hình phát triển của đất nước, góp phần tích cực trong việc thực hiện hiệu quả Chiến lược tài chính toàn diện quốc gia đến năm 2025, định hướng đến năm 2030 và Chỉ thị số 22/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ về việc đẩy mạnh triển khai các giải pháp thanh toán không dùng tiền mặt, qua đó đem lại những lợi ích thiết thực cho người hưởng và góp phần vào công cuộc hiện đại hóa nền kinh tế - xã hội… ■

An Giang tăng cường công tác phối hợp phòng chống xâm hại, bạo lực trẻ em

Báo cáo của Sở Lao động, Thương binh và Xã hội tỉnh An Giang cho biết, năm 2023, toàn tỉnh có 62 trẻ em bị xâm hại, trong đó có 53 trẻ em bị xâm hại tình dục, 9 trẻ em bị bạo lực. Riêng đầu năm 2024 đến nay, có 9 trẻ bị xâm hại, trong đó có đến 8 trẻ em bị xâm hại tình dục.

Theo Phó Giám đốc Sở Nguyễn Thị Bảo Trân, để tăng cường bảo vệ trẻ em trước nguy cơ bạo lực, xâm hại, thời gian qua, An Giang đã chủ động phối hợp các cơ quan, đơn vị trong công tác bảo vệ, chăm sóc và giáo dục trẻ em, với nhiều hoạt động phong phú. Trong đó, trọng tâm là đẩy mạnh truyền thông bằng phương pháp sắm vai thể hiện phiên tòa giả định và tọa đàm phòng, chống xâm hại trẻ em tại 7 huyện, thị xã, thành phố. Phiên tòa được phát trực tiếp trên hệ thống truyền thanh của huyện, xã cho nhân dân theo dõi. Hình thức này được tổ chức từ giữa năm 2023, đến nay đã có 1.700 người dân và học sinh tham dự.

Ngoài ra, các ban, ngành còn phối hợp tổ chức nhiều hình thức tuyên truyền, như lồng ghép trong sinh hoạt *Ngày pháp luật - nghiệp vụ*; tổ chức các hoạt động tập huấn, kỹ năng sống, trợ giúp trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt; phát triển 684 CLB gia đình phát triển bền vững và 624 nhóm phòng, chống bạo lực gia đình, duy trì tốt 393 địa chỉ tin cậy cộng đồng. Cùng với công tác tuyên truyền, An Giang tiếp tục duy trì mô hình *Ngăn ngừa giảm thiểu tác hại của bạo lực trên cơ sở giới* tại huyện Chợ Mới, An Phú, Tri Tôn, Tịnh Biên, nhằm hạn chế bạo lực xảy ra; giúp người dân nâng cao ý thức về bình đẳng giới, cùng xây dựng gia đình hạnh phúc, tiến bộ và bình đẳng.

Buổi sinh hoạt câu lạc bộ "Ngăn ngừa và giảm thiểu tác hại của bạo lực trên cơ sở giới" ấp Long Châu, xã Thạnh Mỹ Tây, huyện Châu Phú

Đặc biệt, Sở GD&ĐT An Giang chỉ đạo các cơ sở giáo dục nhân rộng các mô hình hoạt động ngoại khóa về pháp luật phòng, chống tội phạm. Tiêu biểu, TP Long Xuyên ra mắt CLB phòng, chống bạo lực học đường, hiện đã có trên 50% các trường THCS trên địa bàn thực hiện, bước đầu mang lại hiệu quả tích cực. Các trường học còn thực hiện mô hình công tác xã hội trong trường học; tổ chức tuyên truyền phòng, chống xâm hại tình dục trẻ em; phòng, chống tai nạn thương tích, đuối nước ở 17 trường tiểu học…

Tuy nhiên, trên thực tế cũng còn nhiều khó khăn, khi sự phát triển mạnh mẽ của mạng xã hội tạo điều kiện cho các đối tượng xấu thực hiện hành vi xâm hại trên mạng, cũng như ngoài thực tế. Trong khi đó, các hoạt động tuyên truyền phòng, chống xâm hại trẻ em ở các cấp, các ngành còn hạn chế, chưa thường xuyên, hình thức cũ, chưa có nhiều đổi mới… Về phía gia đình, nhiều bậc cha, mẹ, người chăm sóc xem nhẹ việc phòng, chống xâm hại trẻ em, thiếu kiến thức cơ bản về quyền bảo vệ trẻ em mà chỉ tập trung làm kinh tế.

PHƯƠNG NGHI

TIN THỂ THAO

22 đoàn tham dự Giải vô địch trẻ Kickboxing miền Nam

Giải vô địch trẻ Kickboxing miền Nam do Cục TDTT phối hợp với Liên đoàn Kickboxing Việt Nam, Trung tâm HLTTQG TP.HCM tổ chức, sẽ diễn ra từ ngày 16-22.6 tại Trung tâm HLTTQG TP.HCM.

Giải có sự tham gia tranh tài của các VĐV đến từ 12 tỉnh đồng bằng sông Cửu Long, 6 tỉnh Đông Nam Bộ và 3 tỉnh miền Trung, Tây Nguyên và đoàn khách mời Cao Bằng. Giải được tổ chức nhằm phát triển phong trào Kickboxing tại miền Nam, phát hiện những tài năng trẻ Kickboxing để bồi dưỡng, đào tạo thành các VĐV xuất sắc cho đội tuyển Kickboxing Việt Nam, chuẩn bị cho các giải đấu quốc tế.

T.S

Khởi tranh Giải vô địch Cầu lông trẻ quốc gia năm 2024

Giải vô địch Cầu lông trẻ quốc gia năm 2024 - tranh cúp Donex diễn ra từ ngày 11 - 16.6 tại nhà thi đấu tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu. Giải có sự tham gia tranh tài của 142 VĐV đến từ 22 đơn vị tỉnh, thành, ngành trên cả nước. Tại giải, các tay vợt trong nhóm tuổi từ 14 - 18 sẽ tranh tài ở các nội dung thi đấu là đồng đội nam, nữ hỗn hợp và đơn nam, đơn nữ, đôi nam, đôi nữ, đôi nam - nữ.

Đây là giải đấu thuộc hệ thống thi đấu cầu lông quốc gia, là nơi đã phát hiện nhiều VĐV tài năng, được tuyển chọn và huấn luyện tham gia các giải đấu lớn trong khu vực và quốc tế.

VÂN SA

Indonesia có VĐV Thể dục dụng cụ tham dự Olympic

Rifda Irfanaluthfi là VĐV môn Thể dục dụng cụ đầu tiên của Indonesia đủ điều kiện tham dự một kỳ thế vận hội Olympic. Với phong độ hiện tại, cô gái 24 tuổi này được hy vọng sẽ ghi tên mình vào danh sách các huyền thoại của thể thao Indonesia ngay sau Olympic Paris 2024.

Nữ VĐV này đã giành được tấm vé chính thức với thành tích đạt được tại Giải vô địch Thể dục thế giới ở Bỉ. Tấm vé đến Paris 2024 của Rifda Irfanaluthfi được đánh giá cao hơn khi Indonesia chưa có trung tâm đào tạo thể dục dụng cụ quốc gia.

THU SANG

Dấu ấn của **bóng chuyền Việt Nam**

LÊ HOÀN

Bóng chuyền Việt Nam đã liên tục ghi dấu ấn với những thành tích ấn tượng tại đấu trường châu lục chỉ trong nửa tháng qua. Đó là việc đội tuyển nữ bảo vệ thành công chức vô địch Cúp bóng chuyền châu Á - AVC Challenge Cup 2024, trong khi đội nam cũng cho thấy rất nhiều tiến bộ ở giải đấu cùng cấp độ.

Màn thể hiện tại AVC Challenge Cup 2024 của tuyển nam Việt Nam mang lại niềm tin rất lớn cho người hâm mộ về một thế hệ VĐV mới, tài năng và nhiệt huyết **Ảnh: AVC**

Đó là tín hiệu rất vui và là động lực để bóng chuyền nước nhà hướng đến các giải quốc tế trong thời tới, trong đó có SEA Games 33 vào năm sau. Đây là đấu trường mà cả 2 đội tuyển nam nữ Việt Nam chưa một lần được bước lên ngôi vị cao nhất.

Nhiều tiến bộ

Đội tuyển bóng chuyền nam vừa có một hành trình đáng nhớ tại Cúp bóng chuyền châu Á - AVC Challenge Cup 2024 diễn ra ở Bahrain. Tại giải đấu này, tuyển Việt Nam kết thúc vòng bảng với vị trí thứ hai sau khi thắng Đài Bắc Trung Hoa 3-0 và thua Australia 0-3. Tại tứ kết, đội để thua đáng tiếc 2-3 trước Pakistan và xuống vòng tranh hạng từ 5 đến 8. Ở vòng đấu đầu tiên, các học trò của HLV Trần Đình Tiền thi đấu xuất sắc để vượt qua chủ nhà Bahrain, đội á quân năm trước với tỉ số 3-1.

Thế nhưng trước đối thủ được đánh giá cao hơn rất nhiều là Trung Quốc, tuyển Việt Nam đã thi đấu cố gắng nhưng không thể tạo bất ngờ trong trận tranh hạng 5, qua đó xếp hạng 6 chung cuộc. Tuyển Việt Nam cũng là đội bóng duy nhất của Đông Nam Á lọt vào tứ kết. Thầy trò HLV Trần Đình Tiền cũng là đại diện của khu vực đạt thứ hạng cao nhất tại giải, bởi Philippines chỉ xếp thứ 9, nhà vô địch giải năm trước Thái Lan xếp hạng 10, trong khi đội bóng được xem là số 1 Đông Nam Á Indonesia chỉ xếp hạng 11 trong tổng số 12 đội dự giải.

Trong năm thứ hai liên tiếp trở lại đấu trường châu lục, tuyển nam Việt Nam dù không có được thứ hạng như lần trước (thứ 4) nhưng đã cho thấy rất nhiều tiến bộ trong lối chơi cũng như triển vọng về lực lượng. Đây là giải đấu mà HLV Trần Đình Tiền ưu tiên sử dụng những VĐV trẻ đang có phong độ cao. Không phụ sự kỳ vọng, chủ công Nguyễn Ngọc Thuân, đối chuyền Phạm Văn Hiệp, chuyền hai Đinh Văn Duy, các phụ công Trần Duy Tuyến, Trần Thế Khải cùng với kinh nghiệm của đội trưởng Dương Văn Tiên đã có màn trình diễn ấn tượng với tinh thần thi đấu rất cao ở mỗi lần ra sân. Đặc biệt khi đối đầu với những đối thủ mạnh như Trung Quốc, Bahrain hay Pakistan, các học trò của HLV Trần Đình Tiền không hề e ngại, họ thi đấu sòng phẳng với sự quyết tâm cao nhất.

Thi đấu nổi bật nhất tại giải là chủ công Nguyễn Ngọc Thuân, anh là người ghi điểm nhiều nhất đội và là một trong hai chủ công ghi điểm nhiều nhất giải. Trong lần thứ hai tham dự đấu trường châu lục, chủ công 25 tuổi đã "lột xác" hoàn toàn. Với chiều cao 1m93 cùng khả năng tấn công lẫn bám chắn tốt, Ngọc Thuân là "đầu tàu" trên hàng công khi ghi rất nhiều điểm số quan trọng. Màn trình diễn của Ngọc Thuân cùng các đồng đội tại giải đấu ở Bahrain cũng mang lại niềm tin lớn cho bóng chuyền nam Việt Nam về một thế hệ VĐV mới, tài năng, sẵn sàng chinh chiến các đấu trường quốc tế trong thời gian tới, trong đó gần nhất là SEA League 2024 và SEA Games 33.

Vươn ra "biển lớn"

Bóng chuyền nữ Việt Nam đang trải qua chu kỳ 1 năm rất thành công khi ĐTQG liên tục đạt được những thành tích ấn tượng, mang dấu ấn lịch sử trên đấu trường quốc tế. Trong nửa cuối năm 2023, các cô gái Việt Nam đã thi đấu rất hay và làm nên lịch sử ở hàng loạt giải đấu cấp châu lục. Đó là lần đầu tiên vô địch giải các CLB châu Á, trở thành đại diện duy nhất của châu lục dự giải vô địch các CLB thế giới; vô địch AVC Challenge Cup trong lần đầu tham dự để được thi đấu tại FIVB Challenge Cup; lần đầu tiên trong lịch sử giành một vị trí trong top 4 tại giải vô địch châu Á và Asian Games 19. Bên cạnh đó, đội cũng giành ngôi á quân SEA Games và SEA League, vô địch VTV Cup.

Sang năm 2024, thầy trò HLV Nguyễn Tuấn Kiệt tiếp tục làm nức lòng người hâm mộ khi bảo vệ thành công "ngôi hậu" AVC Challenge Cup hồi cuối tháng 5, qua đó trở thành đội bóng giàu thành tích nhất lịch sử giải đấu với 2 chức vô địch sau 3 lần được tổ chức. Chiến tích này một lần nữa khẳng định vị thế của tuyển nữ Việt Nam tại châu lục, đồng thời sẵn sàng vươn ra đấu trường thế giới. Năm ngoái, tuyển nữ Việt Nam từng góp mặt tại 2 giải thế giới là FIVB Challenge Cup ở Pháp và giải các CLB thế giới ở Trung Quốc. Dù không tiến sâu nhưng đã mang lại những va chạm và trải nghiệm quý giá cho các cô gái của chúng ta trong lần đầu được hít thở bầu không khí của một giải đấu cấp độ thế giới.

Chức vô địch AVC Challenge Cup 2024 mới đây một lần nữa giúp tuyển nữ Việt Nam có cơ hội tranh tài tại giải thế giới - FIVB Challenge Cup 2024 diễn ra ở Philippines vào đầu tháng 7. Năm ngoái tại giải này ở Pháp, tuyển nữ Việt Nam đã thua chủ nhà - đội sau đó vô địch ở vòng 1. Năm nay, cơ hội để thầy trò HLV Nguyễn Tuấn Kiệt tiến sâu là khá lớn khi đội sẽ chỉ gặp chủ nhà Philippines ở vòng đấu đầu tiên.

Khả năng để tuyển nữ Việt Nam tạo bất ngờ là hoàn toàn có cơ sở, khi đội đang có phong độ rất tốt. Màn trình diễn đỉnh cao của đối chuyền Nguyễn Thị Bích Tuyền tại AVC Challenge Cup 2024 vừa qua, cộng thêm việc chủ công số 1 Việt Nam Trần Thị Thanh Thúy chuẩn bị trở lại sau chấn thương hứa hẹn sẽ mang đến sức công phá đáng kể cho đội. Tuyển nữ Việt Nam cũng đặt quyết tâm cao cho giải đấu này khi đang tích cực rèn thể lực tại Tam Đảo. Ban huấn luyện cũng đang tính toán phù hợp để các tuyển thủ có sự chuẩn bị kỹ lưỡng về mọi mặt từ thể lực, chuyên môn, tâm lý cũng như điểm rơi phong độ. ■

Việt Nam để lại ấn tượng tốt tại Giải vô địch Thể dục Aerobic châu Á

● **THU SÂM**

Dẫn đầu toàn đoàn tại Giải vô địch Thể dục Aerobic châu Á lần thứ 9 diễn ra từ ngày 8-10.6 tại Hà Nội với 8 HCV, 4 HCB, 5 HCĐ, Aerobic Việt Nam đã chứng tỏ sự tiến bộ vượt trội, từ vị trí trong top 5 châu Á đã vươn lên dẫn đầu châu lục.

Một tiết mục thi đấu đặc sắc tại giải **Ảnh: LIÊN ĐOÀN THỂ DỤC VIỆT NAM**

Đứng thứ hai tại giải là đoàn Hàn Quốc với 7 HCV, 4 HCB, 1 HCĐ; đứng thứ ba là đoàn Nhật Bản với 1 HCV, 4 HCB, 2 HCĐ. Đánh giá về công tác chuyên môn của giải đấu, bà Phan Thùy Linh, Phó Chủ tịch kiêm Tổng thư ký Liên đoàn Thể dục Việt Nam cho biết, trong số 14 quốc gia và vùng lãnh thổ tham dự giải, Hàn Quốc và Nhật Bản là 2 đội có trình độ vượt trội, nhất là ở nhóm tuổi junior và GR. Tại giải đấu, Aerobic Việt Nam cũng đã thể hiện sự tiến bộ vượt trội và chứng tỏ sự chuẩn bị kỹ lưỡng. Từ top 5 châu Á, Việt Nam đã vươn lên có mặt trong top đầu. Đặc biệt các bài biểu diễn của VĐV Việt Nam, kể cả ở những nội dung không mạnh, đều có điểm số tương đương với VĐV của các nước. Sau giải đấu này đội tuyển Aerobic Việt Nam sẽ tiếp tục chuẩn bị để dự giải thế giới, tổ chức tại Italia vào tháng 9.

Đánh giá cao những nỗ lực của ban tổ chức nước chủ nhà Việt Nam, Chủ tịch Ủy ban kỹ thuật Aerobic thế giới và châu Á, bà Yagi Kitagawa Tammy nhấn mạnh, thông qua việc tổ chức giải đấu, Việt Nam đã đóng góp tích cực vào việc phát triển môn thể thao mang đậm tính nghệ thuật này tại khu vực châu Á. "Giải đấu đã thành công tốt đẹp từ sự chuẩn bị kỹ lưỡng của Việt Nam. Tôi tin rằng tất cả các thành viên dự giải đã có những trải nghiệm tuyệt vời tại Hà Nội. Thủ đô của các bạn cũng đã để lại ấn tượng về lòng hiếu khách, sự nhiệt tình. Chúng tôi cũng đã có dịp khám phá những nét văn hóa đặc sắc cùng ẩm thực phong phú trong những ngày tham dự giải đấu. Tôi hy vọng Hà Nội sẽ trở thành một điểm đến hấp dẫn, trở thành trung tâm tổ chức các sự kiện thể thao lớn của châu lục trong tương lai", bà Yagi Kitagawa Tammy chia sẻ.

Cũng bày tỏ ấn tượng đặc biệt với đất nước và con người Việt Nam khi tham gia giải đấu này, Maddy Royle - nữ VĐV đội tuyển Australia chia sẻ, trước đây cô đã từng đến Việt Nam để du lịch nhưng đây là lần đầu tiên tới để thi đấu. Tại giải đấu, cô đã có cơ hội giao lưu cùng VĐV của nhiều quốc gia và vùng lãnh thổ trên thế giới. Maddy Royle cũng đặc biệt ấn tượng với công tác tổ chức kỹ lưỡng của giải đấu. Tại Việt Nam, cô thích đến Hà Nội và TP.HCM. Maddy Royle thích món nem cuốn và mong có cơ hội quay trở lại Việt Nam để thưởng thức nền ẩm thực phong phú của đất nước xinh đẹp này.

Với sự tham gia tranh tài của 316 thành viên đến từ 14 quốc gia và vùng lãnh thổ, giải đấu được giới chuyên môn đánh giá cao về công tác tổ chức và tính chuyên môn, với các cuộc tranh tài sôi nổi, hấp dẫn. Ông Đỗ Đình Hồng, Giám đốc Sở VHTT Hà Nội cho biết, Giải được tổ chức với mục đích tạo điều kiện cho các vận động viên chuyên nghiệp có cơ hội thi đấu cọ xát, nâng cao trình độ, rèn luyện bản lĩnh và kinh nghiệm thi đấu, thông qua giải đấu nhằm thúc đẩy sự phát triển của phong trào Thể dục Aerobic châu lục nói chung và phong trào Thể dục Aerobic Việt Nam nói riêng. ■

EURO 2024:

Những "Ông già và biển cả"

Khi tuyển Đức chạm trán Scotland trong trận mở màn vòng chung kết EURO 2024 (2h ngày 15.6 theo giờ Việt Nam), cả hai đội đều có những thủ thành đáng tuổi cha, chú nhiều đồng đội trẻ tuổi.

38 tuổi, Manuel Neuer nhiều khả năng vẫn được "ông thầy" nhỏ hơn 2 tuổi, Julian Nagelsmann, HLV trưởng đội tuyển Đức tin tưởng chọn để trấn giữ khung thành. Trong màu áo câu lạc bộ, Neuer vẫn là thủ thành số một của gã khổng lồ Bayern Munich thì chẳng có lý gì anh không thể tiếp tục "gác đền" cho Die Mannschaft. Tuy nhiên, vẫn có xác suất dù rất nhỏ thủ thành tuyển Đức thậm chí chưa phải là cầu thủ lớn tuổi nhất trên sân. Bởi lẽ bên phía Scotland, thủ thành Craig Gordon đã 41 tuổi.

Dù vậy, Gordon chỉ là lựa chọn số hai tại CLB Hearts và lần gần nhất trấn giữ khung thành Scotland đã từ năm 2022. Vì thế chỉ có khả năng rất nhỏ "lão tướng" này ra sân thi đấu, đồng thời phá kỷ lục cầu thủ lớn tuổi nhất thi đấu tại vòng chung kết EURO, do thủ thành Gabor Kiraly (40 tuổi và 86 ngày) của Hungary thiết lập tại EURO 2016.

Độ tuổi đỉnh cao của cầu thủ bóng đá thường được ước lượng trong khoảng 26-30 tuổi. Khi cầu thủ bước qua tuổi "băm", cánh phóng viên vẫn thường ví "bước qua bên kia sườn dốc sự nghiệp" và thường gọi là "lão tướng". Vì sự lão hóa theo thời gian, thể chất không còn đảm bảo để chơi bóng đỉnh cao, đa số cầu thủ sẽ chọn "dưỡng già" tại các giải đấu cấp thấp hơn rồi tuyên bố giải nghệ ở độ tuổi trên dưới 35.

Do đặc thù hoạt động trong phạm vi hẹp hơn, tuổi thọ chơi bóng của thủ môn thường cao hơn cầu thủ thi đấu ở vị trí khác trên sân, có thể cao hơn đến 5 tuổi. Thế nên, không chỉ sân chơi EURO, nhiều giải đấu khác chứng kiến kỷ lục cầu thủ lớn tuổi nhất ra sân thi đấu thường do thủ môn nắm giữ. Tuy nhiên, EURO 2024 có thể là ngoại lệ. Kỷ lục của Kiraly đang đứng trước nguy cơ bị xô đổ bởi cái tên rất quen thuộc đó là trung vệ Pepe của đội tuyển Bồ Đào Nha. Cầu thủ đang khoác áo Porto này đã 41 tuổi (sinh ngày 26.2.1983) nhưng vẫn ra sân đều đặn.

Pepe là cầu thủ (không tính thủ môn) lớn tuổi nhất, nhưng không phải trường hợp hy hữu về tuổi tác tại EURO 2024. Cristiano Ronaldo, người đồng đội nổi tiếng của Pepe, sẽ chạm mốc 39 tuổi và 135 ngày khi Bồ Đào Nha bước vào trận mở màn. Hiện kỷ lục cầu thủ lớn tuổi nhất không tính thủ môn ra sân thi đấu tại vòng chung kết cúp châu Âu thuộc về huyền thoại Lothar Matthaus (39 tuổi và 91 ngày). Ngoài ra, Luka Modric (Croatia) và Jesus Navas (Tây Ban Nha)… là những cầu thủ trên 38 tuổi khác góp mặt tại EURO 2024 và thậm chí vẫn giữ vai trò quan trọng tại đội tuyển. Như vậy có tới 6 cầu thủ trên 38 tuổi tham dự ngày hội bóng đá trên đất Đức. Cần biết thêm, xuyên suốt lịch sử giải đấu này, mới chỉ có 12 cầu thủ trên 38 tuổi tham dự.

Trẻ trung hơn chút ít còn có Olivier Giroud (Pháp, 37 tuổi), Kasper Schmeichel (Đan Mạch, 37), Jan Vertonghen (Bỉ, 37), Rui Patrício (Bồ Đào Nha, 36), Robert Lewandowski (Ba Lan, 35)... Để duy trì sự nghiệp đến độ tuổi như vậy đã là sự nỗ lực cực lớn chứ chưa nói đến chuyện giữ được phong độ cao để được triệu tập vào ĐTQG tham dự EURO. Tất nhiên tuổi thọ cầu thủ được nâng cao phần nào nhờ sự phát triển của khoa học và công nghệ, nhưng nếu không ý thức chăm sóc bản thân, ý chí mạnh mẽ để tránh xa cám dỗ và nỗ lực tập luyện khôn cùng, các lão tướng không thể vượt qua quy luật khắc nghiệt của thời gian. Quá trình khổ luyện ấy khó có bút mực nào tả xiết.

EURO 2024 là giải đấu quy tụ nhiều lão tướng

Ông già và biển cả là cuốn tiểu thuyết ngắn nổi tiếng của nhà văn Ernest Hemingway. Tác phẩm này đoạt giải Pulitzer cho tác phẩm hư cấu năm 1953 và góp phần quan trọng để Hemingway nhận giải Nobel văn học năm 1954. Nội dung tiểu thuyết ngắn này là bản anh hùng ca ca ngợi sức lao động và khát vọng của con người trước sức mạnh thiên nhiên. Con đường chinh phục cá kiếm của ông lão đánh cá Santiago thực chất chính là con đường chinh phục ước mơ của con người, ước mơ thì màu hồng, nhưng quãng đường đi thì chẳng bằng phẳng. Nếu còn tại thế và theo dõi EURO 2024, có lẽ Hemingway không cần hư cấu.

NGỌC TRUNG

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, Q. Ba Đình, Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, P. Võ Thị Sáu, Q.3, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Phương Sài, TP Nha Trang, Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, Q. Sơn Trà, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

Phát hiện 338 trang web bán vé giả Thế vận hội Paris 2024

Chỉ còn khoảng một tháng rưỡi nữa là diễn ra lễ khai mạc Thế vận hội mùa hè Paris 2024. Pháp đã thành lập một lực lượng hiến binh mạng gồm 200 thành viên chủ yếu để chống lại việc gian lận vé tham dự Thế vận hội và các trang web bán vé giả.

Theo số liệu chính thức được lực lượng hiến binh Pháp thông báo ngày 10.6, tính đến cuối tháng 5.2024, gần 8,3 triệu vé trong tổng số 10 triệu vé được bán chính thức đã có người mua. Đồng thời phát hiện và ngăn chặn 338 trang web bán vé giả, các trang web gian lận chủ yếu là các trang ở nước ngoài.

K.HÂN

Nhiều phụ huynh Hàn Quốc mua cổ phiếu cho con

Trung tâm lưu ký chứng khoán Hàn Quốc (KSD) cho biết, có 391.869 cá nhân dưới 20 tuổi đang sở hữu cổ phiếu của tập đoàn công nghệ số một Hàn Quốc là Samsung. Trong khoảng thời gian từ 2019-2023, số chủ tài khoản dưới 20 tuổi sở hữu cổ phiếu của Samsung đã tăng tới 21 lần.

Lý giải về việc ngày càng có nhiều thanh thiếu niên Hàn Quốc sở hữu cổ phiếu, KSD cho rằng các bậc phụ huynh nước này đang coi giáo dục tài chính đóng vai trò rất quan trọng đối với con cái họ từ giai đoạn còn nhỏ. Tờ Korea Times dự đoán rằng trong vài năm tới, phụ huynh Hàn Quốc sẽ mua thêm nhiều cổ phiếu nước ngoài cho con cái họ bởi việc tiếp cận thông tin thị trường chứng khoán ngày càng dễ dàng hơn.

L.YẾN

Ba biện pháp thúc đẩy tăng trưởng ngắn hạn của Thái Lan

Phó Thủ tướng kiêm Bộ trưởng Tài chính Thái Lan Pichai Chunhavajira cho biết, các bộ trưởng kinh tế trong nội các vừa thông qua 3 biện pháp ngắn hạn nhằm thúc đẩy tốc độ tăng trưởng của Thái Lan lên 3% trong năm nay, thay vì mức 2,4% như dự kiến ban đầu của Văn phòng Chính sách tài chính.

Phát biểu sau cuộc họp của các bộ trưởng kinh tế tại Tòa nhà Chính phủ, ông Pichai thông báo biện pháp đầu tiên là tăng lượng khách nước ngoài đến Thái Lan trong năm nay thêm một triệu, lên 36,7 triệu, điều này có khả năng làm tăng Tổng sản phẩm nội địa (GDP) thêm 0,12%. Tiếp đó là đẩy nhanh việc giải ngân ngân sách tài chính 850 tỉ baht còn lại cho năm 2024, trong đó 20% dành cho đầu tư. Biện pháp cuối cùng là hối thúc các nhà đầu tư tư nhân, những người đã nhận được ưu đãi từ Ủy ban Đầu tư (BoI), đẩy nhanh việc thực hiện các dự án của họ.

K.TUẤN

Nắng nóng kỷ lục, du lịch trượt băng, tắm tuyết tăng vọt

CHI MAI

Khi nhiệt độ toàn cầu tăng lên, những vùng đất lạnh giá như Alaska, Canada, Na Uy đang hút khách. Xu hướng du lịch mới có tên nơi giải nhiệt đang lên ngôi.

Theo dữ liệu từ Google Trends cho thấy cụm từ tìm kiếm "cooler holidays" (kỳ nghỉ mát hơn) trên toàn cầu đã tăng 100% trong 12 tháng, tính đến đầu tháng 6. Trang web du lịch Booking.com cũng cho biết năm 2024 sẽ là năm du lịch đến nơi có khí hậu mát mẻ hơn.

Theo Nikkei Asia, thay vì đến bãi biển của Thái Lan hay Bali (Indonesia), nhiều khách du lịch đang lựa chọn điểm đến như Alaska, Na Uy và Canada… Du khách châu Á đặc biệt hứng thú với các hoạt động như trượt tuyết, xem cá voi, đi bộ trên tuyết, bơi lội tự nhiên ngoài trời, ngâm mình trong nước lạnh, ngủ trong những lều bằng băng… ở những vùng đất này.

Một trong những điểm du lịch giải nhiệt phổ biến của khách du lịch châu Á hiện nay còn bao gồm Greenland - vùng đất dân cư thưa thớt với những tảng băng trôi khổng lồ, Lapland - nơi có "ngôi làng ông già Noel" ở Phần Lan với tuần lộc và chó husky kéo xe, phòng tắm hơi ấm cúng cùng khách sạn băng.

Iceland cũng là điểm đến lý tưởng với người châu Á vì du khách được tham gia các hoạt động ngắm thác nước đóng băng, spa địa nhiệt, sông băng, cánh đồng dung nham và hang băng. Đi tàu du lịch cũng là cách để tránh nóng. Số lượng công ty cung cấp chuyến du ngoạn đến vùng cực đang tăng, với hành trình ngày càng đưa du khách đến những địa điểm xa xôi như Svalbard ở Na Uy và đảo Baffin ở Canada.

Sara Sodhi Juneja, quản lý của Visit Finland Ấn Độ - công ty du lịch có trụ sở tại Helsinki (Phần Lan) cho biết: "Việc du lịch đến nơi mát mẻ vào mùa hè đã ăn sâu vào tâm trí của nhiều người châu Á. Các chuyến đi qua đêm của người Ấn Độ đến Phần Lan đang bùng nổ. Trước đây, mọi người đều muốn có kỳ nghỉ hè bên bờ biển. Bây giờ mọi người thích núi hơn".

Với những du khách có kinh phí thấp hơn thì vùng núi ở hòn đảo phía bắc Hokkaido của Nhật Bản, thành phố Tagaytay của Philippines, cao nguyên Cameron ở Malaysia… đang là địa điểm họ tìm đến. Những nơi này được xem là điểm trekking hàng đầu với cây xanh tươi tốt và cơ hội gặp gỡ các nhóm người dân tộc thiểu số. Một lựa chọn khác là những kỳ nghỉ tập trung vào cuộc sống sau khi mặt trời lặn. Chẳng hạn, tập đoàn khách sạn và khu nghỉ dưỡng Hyatt có chương trình tại Mỹ mang tên Tourism After Dark, cung cấp trải nghiệm ban đêm như ngắm sao, chụp ảnh thiên văn, đi tour ma và tham quan triển lãm nghệ thuật.

Sự phổ biến ngày càng tăng của "kỳ nghỉ mát mẻ" có khả năng mang lại sự thúc đẩy kinh tế cho những vùng xa xôi. Các chuyên gia cho rằng, điểm đến ở Bắc bán cầu có thể phải đối mặt với sự cạnh tranh ngày càng tăng từ điểm đến ở Nam bán cầu khi xu hướng giải trí mát mẻ phát triển.

"Với hình thái thời tiết thay đổi và hiện tượng nóng lên toàn cầu, các bãi biển ở châu Á và nhiều điểm du lịch nổi tiếng ở Italia, Pháp đang mất đi vẻ hấp dẫn. Chúng ta thấy nó bị ảnh hưởng bởi hết đợt nắng nóng này đến đợt khác và hầu hết khách sạn không được trang bị đầy đủ để đối phó với nó. Tôi nhận thấy xu hướng mới và mô hình du lịch đang thay đổi, đồng thời ngày càng có nhiều người chọn Nam bán cầu trong mùa hè", chuyên gia về du lịch Arun cho biết.■

Phần Lan là điểm đến được yêu thích để tránh nóng

GÓC BÌNH LUẬN

Nỗ lực cần thiết

LƯƠNG SAN

Thủ đô Tokyo của Nhật Bản đang phát triển một ứng dụng hẹn hò để khuyến khích người dân kết hôn và sinh con, nhằm cải thiện tình trạng tỷ lệ sinh ngày càng sụt giảm nghiêm trọng.

Theo đó, để đăng ký ứng dụng này, người dùng phải khai báo 15 hạng mục dữ liệu cá nhân như chiều cao, trình độ học vấn, nghề nghiệp... Đồng thời, người dùng còn phải tham gia một buổi phỏng vấn trực tiếp với nhà điều hành để xác nhận mục đích tìm kiếm bạn đời là nghiêm túc, loại bỏ những đối tượng chỉ muốn tìm kiếm mối quan hệ thoáng qua. Ngoài ra, ứng dụng cũng yêu cầu nộp tài liệu chứng minh tình trạng độc thân và ký vào một lá thư bày tỏ sẵn sàng kết hôn.

Thực tế, Nhật Bản đã và đang đối mặt với cuộc khủng hoảng nhân khẩu học nghiêm trọng, khi tỷ lệ sinh và kết hôn ở mức thấp kỷ lục. Tình trạng đặc biệt đáng báo động tại Thủ đô Tokyo, nơi tỷ lệ sinh năm 2023 chỉ đạt 0.99, thấp nhất cả nước. Điều này dẫn đến những hậu quả sâu rộng đối với lực lượng lao động, nền kinh tế, hệ thống phúc lợi và cấu trúc xã hội của đất nước. Mặc dù, Nhật Bản đã triển khai nhiều biện pháp để giảm thiểu tác động của tỉ suất sinh thấp và đã thành lập các cơ quan chính phủ chuyên trách về vấn đề này, tuy nhiên tình trạng già hóa dân số tại các địa phương vẫn chưa có dấu hiệu cải thiện.

Có thể thấy, việc một chính quyền địa phương phát triển ứng dụng hẹn hò là điều chưa từng có tiền lệ. Thế nhưng, ý nghĩa kết nối, hỗ trợ những người độc thân gia tăng mong muốn kết hôn của ứng dụng lại vô cùng quan trọng trong bối cảnh Tokyo đang phải đối diện với tỷ lệ sinh chạm mức thấp kỷ lục. Dự kiến, ứng dụng hẹn hò đặc biệt này của thành phố Tokyo sẽ được ra mắt vào cuối năm nay. Đây cũng được xem là nỗ lực cần thiết, để thủ đô của Nhật Bản ứng phó với cuộc khủng hoảng nhân khẩu học đang ngày càng diễn tiến phức tạp hơn. ■